

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.

**Jednostkowe sprawozdanie finansowe za okres zakończony
31.12.2013 roku**

Sprawozdanie sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi
Standardami Sprawozdawczości Finansowej

Ostrów Mazowiecka, 21 marca 2014 roku

SPIS TREŚCI

Rachunek zysków i strat.....	3
Sprawozdanie z całkowitych dochodów	4
Sprawozdanie z sytuacji finansowej (Bilans)	5
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	6
Sprawozdanie ze zmian w kapitałach własnych.....	7
Sprawozdanie ze zmian w kapitałach własnych.....	8
1. Informacje ogólne	9
2. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	10
2.1. Profesjonalny osąd	10
2.2. Niepewność szacunków.....	10
3. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	11
4. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości oraz korekty błędu	11
5. Zmiany w istniejących standardach oraz nowe regulacje nie obowiązujące dla okresów rozpoczynających się od 1 stycznia 2014 roku	13
6. Istotne zasady rachunkowości	16
6.1. Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach.....	16
6.2. Przychody	16
6.3. Zysk netto na akcję	16
6.4. Leasing	16
6.5. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	17
6.6. Koszty finansowania zewnętrznego.....	17
6.7. Odprawy emerytalne.....	17
6.8. Płatności w formie akcji własnych	17
6.9. Podatki	18
6.10. Rzeczowe aktywa trwałe	19
6.11. Nieruchomości inwestycyjne.....	19
6.12. Wartości niematerialne.....	20
6.13. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych.....	21
6.14. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	21
6.15. Zapasy	21
6.16. Aktywa finansowe.....	22
6.17. Utrata wartości aktywów finansowych.....	23
6.18. Wbudowane instrumenty pochodne	24
6.19. Pochodne instrumenty finansowe	24
6.20. Rachunkowość zabezpieczeń	24
6.21. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	25
6.22. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.....	25
6.23. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne	25
6.24. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	25
6.25. Rezerwy	26
7. Informacje dotyczące segmentów działalności.....	26
8. Sezonowość działalności	26
9. Przychody i koszty	27
9.1. Przychody ze sprzedaży i struktura geograficzna.....	27
9.2. Pozostałe przychody operacyjne	27
9.3. Pozostałe koszty operacyjne.....	27
9.4. Przychody finansowe	28
9.5. Koszty finansowe.....	28
9.6. Koszty według rodzajów.....	28
9.7. Koszty amortyzacji ujęte w rachunku zysków i strat	28
9.8. Koszty świadczeń pracowniczych	29
10. Podatek dochodowy.....	29
10.1. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej.....	29
10.2. Odroczony podatek dochodowy	30
11. Rozliczenia podatkowe.....	31
12. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	31
13. Zysk przypadający na jedną akcję	31

14. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	32
15. Leasing	32
15.1. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	32
15.2. Zobowiązania z tytułu umów leasingu operacyjnego i umów dzierżawy z opcją zakupu	32
15.3. Należności z tytułu leasingu operacyjnego	33
16. Świadczenia pracownicze	33
16.1. Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia	33
17. Rzeczowe aktywa trwałe	34
18. Nieruchomości inwestycyjne	36
19. Wartości niematerialne	37
20. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	39
21. Długoterminowe aktywa finansowe	39
21.1. Testy na utratę wartości akcji i udziałów w jednostkach zależnych	40
22. Zapasy	40
23. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności krótkoterminowe	41
24. Rozliczenia międzyokresowe	42
25. Krótkoterminowe aktywa finansowe	42
26. Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	43
27. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	43
28. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/ rezerwowe	43
28.1. Kapitał podstawowy	43
28.2. Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	44
28.3. Pozostałe kapitały	44
28.4. Niepodzielony wynik finansowy i ograniczenia w wypłacie dywidendy	45
28.5. Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji	45
29. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	45
30. Rezerwy oraz rozliczenia międzyokresowe	48
31. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)	48
32. Zobowiązania warunkowe	49
33. Sprawy sądowe	49
34. Informacje o podmiotach powiązanych	49
34.1. Transakcje z podmiotami zależnymi	49
35. Instrumenty finansowe	52
35.1. Wartość bilansowa	52
35.2. Wartość godziwa	54
35.3. Hierarchia wartości godziwej	54
35.4. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat dotyczących instrumentów finansowych ujęte w rachunku zysków i strat.	56
36. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	58
36.1. Ryzyko stopy procentowej	58
36.2. Ryzyko walutowe	59
36.3. Ryzyko kredytowe	61
36.4. Ryzyko związane z płynnością	62
37. Zarządzanie kapitałem	62
37.1. Transakcje z udziałem Zarządu, kluczowego kierownictwa lub członków ich najbliższych rodzin	63
37.2. Podmiot o znaczącym wpływie na Spółkę	64
37.3. Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi	64
37.4. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Spółki	64
37.5. Udziały wyższej kadry kierowniczej w programie akcji pracowniczych	65
38. Struktura zatrudnienia	65
39. Zdarzenia następujące po bilansowym zakończeniu okresu sprawozdawczego	65

Rachunek zysków i strat

		Za okres sprawozdawczy zakończony	
		31 grudnia 2013	31 grudnia 2012 (przekształcone)
Działalność kontynuowana	Nota		
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	9.1.	659 845	554 127
Przychody ze sprzedaży usług	9.1.	6 709	5 497
Przychody ze sprzedaży		666 554	559 624
Koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów	9.6.	(421 127)	(374 855)
Koszt własny sprzedanych usług	9.6.	(3 639)	(3 331)
Koszt własny sprzedaży		(424 766)	(378 186)
Zysk brutto ze sprzedaży		241 788	181 438
Pozostałe przychody operacyjne	9.2.	2 522	2 074
Koszty sprzedaży	9.6.	(141 914)	(118 157)
Koszty ogólnego zarządu	9.6.	(27 242)	(24 484)
Pozostałe koszty operacyjne	9.3.	(9 679)	(4 733)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		65 475	36 138
Przychody finansowe	9.4.	4 792	4 026
Koszty finansowe	9.5.	(1 107)	(1 406)
Zysk (strata) z pochodnych instrumentów finansowych	36.2.	552	-
Zysk ze sprzedaży udziałów		-	-
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		69 712	38 758
Podatek dochodowy	10.	(13 174)	(6 910)
Zysk (strata) okresu z działalności kontynuowanej		56 538	31 848
Działalność zaniechana		-	-
Zysk (strata) okresu z działalności zaniechanej		-	-
Zysk (strata) okresu		56 538	31 848
Zysk (strata) na jedną akcję za okres:	13.		
– podstawowy		2,38	1,34
– rozwodniony		2,38	1,34

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

		Za okres sprawozdawczy zakończony	
		31 grudnia 2013	31 grudnia 2012 (przekształcone)
	Nota		
Zysk (strata) okresu		56 538	31 848
Inne całkowite dochody netto, w tym:		358	17 879
Pozycje, które w przyszłości nie zostaną zreklasyfikowane do rachunku zysków i strat		59	25
Przeszacowanie zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych		(201)	31
Podatek odroczony dotyczący świadczeń pracowniczych		38	(6)
Program motywacyjny	37.1.	222	-
Pozycje, które w przyszłości mogą zostać zreklasyfikowane do rachunku zysków i strat		299	17 854
Rachunkowość zabezpieczeń		369	22 042
Podatek dochodowy dotyczący rachunkowości zabezpieczeń		(70)	(4 188)
Całkowite dochody ogółem za okres		56 896	49 727

Sprawozdanie z sytuacji finansowej (Bilans)

	Nota	Stan na dzień 31 grudnia 2013	Stan na dzień 31 grudnia 2012 (przekształcone)
AKTYWA			
Aktywa trwałe		245 283	244 474
Rzeczowe aktywa trwałe	17.	188 036	188 107
Wartości niematerialne	19.	16 620	16 092
Nieruchomości inwestycyjne	18.	29 751	29 751
Aktywa finansowe	21.	10 876	10 524
Aktywa obrotowe		294 442	227 956
Zapasy	22.	113 087	99 119
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	23.	99 486	90 015
Należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	25.,36.2.	9 824	8 950
Należności z tytułu podatku dochodowego		-	-
Rozliczenia międzyokresowe	24.	1 788	2 341
Aktywa finansowe	26.	980	957
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	27.	69 277	26 574
SUMA AKTYWÓW		539 725	472 430
PASYWA			
Kapitał własny		369 138	334 806
Kapitał podstawowy	28.1.	23 751	23 751
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		111 646	111 646
Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	28.3.	7 548	7 249
Kapitał z połączenia		(1 073)	(1 073)
Program motywacyjny	37.1.	420	198
Pozostałe kapitały rezerwowe	28.3.	146 803	137 494
Zyski zatrzymane	28.4.	80 043	55 541
Zobowiązania długoterminowe		75 381	47 810
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	29.	58 178	29 900
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	10.2.	12 450	13 802
Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia	16.1.,30.	2 552	2 084
Rozliczenia międzyokresowe	30.	86	110
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	15.	2 115	1 914
Pozostałe zobowiązania finansowe		-	-
Zobowiązania krótkoterminowe		95 206	89 814
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	31.	56 528	44 428
Zobowiązanie z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	36.2.	-	-
Bieżąca część oprocentowanych kredytów bankowych, pożyczek i papierów wartościowych	29.	9 259	29 624
Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego	31.	10 963	431
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	30.	17 700	14 203
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	15.	756	1 128
Zobowiązania razem		170 587	137 624
SUMA PASYWÓW		539 725	472 430

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012 (przekształcone)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk/(strata) okresu	56 538	31 848
Korekty o pozycje:	16 113	34 562
Amortyzacja	16 309	15 259
(Zyski) /straty z tytułu różnic kursowych	455	(5 129)
Odsetki i dywidendy netto	(2 438)	(1 547)
(Zysk)/strata z działalności inwestycyjnej	1 215	314
Zmiana wyceny pochodnych instrumentów finansowych	(506)	(4 188)
Zmiana stanu należności	(9 459)	7 171
Zmiana stanu zapasów	(13 968)	10 749
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	10 841	599
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	4 026	4 255
Zmiana stanu rezerw	(1 383)	5 486
Podatek dochodowy zapłacony	(4 026)	(4 257)
Podatek bieżący wykazany w rachunku zysków i strat	14 558	5 819
Rezerwa na świadczenia emerytalne	267	31
Wycena programu motywacyjnego	222	-
Inne korekty	-	-
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	72 651	66 410
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	937	1 322
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(16 578)	(30 179)
Sprzedaż aktywów finansowych	-	-
Nabycie aktywów finansowych	-	(50)
Dywidendy otrzymane	3 438	2 836
Odsetki otrzymane	97	120
Udzielone pożyczki	(1 691)	-
Splata udzielonych pożyczek	1 363	622
Pozostałe wpływy inwestycyjne	-	-
Pozostałe wydatki inwestycyjne	-	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(12 434)	(25 329)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów	25 806	22 041
Splata pożyczek/kredytów	(18 365)	(38 294)
Dywidendy wypłacone	(22 564)	(17 813)
Odsetki zapłacone	(1 103)	(1 483)
Splata zobowiązań z tytułu leasingu	(1 273)	(2 768)
Pozostałe wpływy finansowe	-	-
Pozostałe wydatki finansowe	-	-
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(17 499)	(38 317)
Zwiększenie (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	42 718	2 764
Różnice kursowe netto	15	50
Środki pieniężne na początek okresu	26 574	23 860
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	69 277	26 574
o ograniczonej możliwości dysponowania		-

* Dokonano korekty prezentacyjnej danych porównawczych sprawozdania z przepływów pieniężnych, której bardziej szczegółowy opis zawiera nota 4. niniejszego sprawozdania.

Sprawozdanie ze zmian w kapitałach własnych

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Zyski zatrzymane/ (straty) niepokryte	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z połączenia	Program motywacyjny	Razem
Na dzień 1 stycznia 2013 roku	23 751	111 646	55 541	7 249	137 494	(1 073)	198	334 806
Zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekty błędów	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dzień 1 stycznia 2013 roku po korektach	23 751	111 646	55 541	7 249	137 494	(1 073)	198	334 806
Odpis wyniku lat ubiegłych na kapitał rezerwowy	-	-	(9 309)		9 309	-		-
Wypłata dywidendy za 2012 rok	-	-	(22 564)			-		(22 564)
Rezerwy na świadczenia pracownicze	-	-	(163)			-		(163)
Wynik bieżący	-	-	56 538			-		56 538
Rachunkowość zabezpieczeń	-	-	-	299		-		299
Wycena programu motywacyjnego	-	-	-			-	222	222
Całkowite dochody za okres	-	-	56 375	299		-	222	56 896
Na dzień 31 grudnia 2013 roku	23 751	111 646	80 043	7 548	146 803	(1 073)	420	369 138

Sprawozdanie ze zmian w kapitałach własnych

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku (przekształcone)

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Zyski zatrzymane/ (straty) niepokryte	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z połączenia	Program motywacyjny	Razem
Na dzień 1 stycznia 2012 roku	23 751	111 646	45 426	(10 605)	133 550	(1 073)	198	302 893
Zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekty błędów	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dzień 1 stycznia 2012 roku po korektach	23 751	111 646	45 426	(10 605)	133 550	(1 073)	198	302 893
Odpis wyniku lat ubiegłych na kapitał rezerwowy	-	-	(3 945)	-	3 945	-	-	-
Wypłata dywidendy za 2011 rok	-	-	(17 813)	-	-	-	-	(17 813)
Rezerwy na świadczenia pracownicze	-	-	25	-	-	-	-	25
Wynik bieżący	-	-	31 848	-	-	-	-	31 848
Rachunkowość zabezpieczeń	-	-	-	17 854	-	-	-	17 854
Całkowite dochody za okres	-	-	31 873	17 854	-	-	-	49 727
Na dzień 31 grudnia 2012 roku	23 751	111 646	55 541	7 249	137 494	(1 073)	198	334 806

ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE**1. Informacje ogólne**

Sprawozdanie finansowe Fabryk Mebli „FORTE” S.A. obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku.

Fabryki Mebli „FORTE” S.A. („Spółka”) została utworzona Aktem Notarialnym z dnia 25 listopada 1993 roku. Siedziba Spółki dominującej mieści się w Ostrowi Mazowieckiej, ul. Biała 1.

Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego (dawniej XXI Wydział Gospodarczy), pod numerem KRS 21840.

Spółce dominującej nadano numer statystyczny REGON: 550398784.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działania Spółki dominującej jest:

- produkcja mebli,
- świadczenie usług w zakresie marketingu, promocji, organizacji wystaw, konferencji,
- prowadzenie działalności handlowej w kraju oraz za granicą.

Skład Zarządu Spółki

W skład Zarządu Spółki na dzień 31 grudnia 2013 roku wchodził:

- Maciej Formanowicz – Prezes Zarządu
- Robert Rogowski – Wiceprezes Zarządu
- Gert Coopmann – Członek Zarządu
- Klaus Dieter Dahlem – Członek Zarządu

Zmiany w składzie Zarządu Spółki

W dniu 10 stycznia 2014 roku Wiceprezes Zarządu Pan Robert Rogowski złożył oświadczenie o rezygnacji z pełnienia funkcji Wiceprezesa.

W tym samym dniu Rada Nadzorcza Spółki powołała z dniem 1 marca 2014 roku Pana Mariusza Gazdę na Członka Zarządu Spółki.

Identyfikacja oraz zatwierdzenie sprawozdania finansowego.

Spółka sporządziła sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2013 roku, które zostało zatwierdzone do publikacji w dniu 21 marca 2014 roku.

Inwestycje Spółki

Spółka posiada inwestycje w następujących jednostkach zależnych:

Jednostki zależne	Siedziba	Zakres działalności	Procentowy udział Grupy w kapitale	
			31.12.2013	31.12.2012
MV Forte GmbH	Erkelenz (Niemcy)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
Forte Möbel AG	Baar (Szwajcaria)	Przedstawicielstwo handlowe	99%	99%
Forte Baldai UAB	Wilno (Litwa)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
Forte SK S.r.o	Bratysława (Słowacja)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
Forte Furniture Ltd.	Preston (Wielka Brytania)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%

Forte Iberia S.l.u.	Walencja (Hiszpania)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
Forte Mobilier S.a.r.l.	Lyon (Francja)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
Forte Mobila S.r.l.	Bacau (Rumunia)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
Kwadrat Sp. z o.o.	Bydgoszcz	Obsługa nieruchomości i wynajem	77,01%	77,01%
<i>*Galeria Kwadrat Sp. z o.o.</i>	<i>Bydgoszcz</i>	<i>Zarządzanie nieruchomościami</i>	<i>77,01%</i>	<i>77,01%</i>
TM Handel Sp. z o.o.	Warszawa	Doradztwo w zakresie prowadzenia działalności i zarządzania	100%	100%
TM Handel Sp. z o.o. S.K.A.	Ostrów Mazowiecka	Kupno, sprzedaż i zarządzanie nieruchomościami, doradztwo w zakresie prowadzenia działalności i zarządzania	100%	100%
<i>**Fort Investment Sp. z o.o.</i>	<i>Ostrów Mazowiecka</i>	<i>Kupno, sprzedaż i zarządzanie nieruchomościami, doradztwo w zakresie prowadzenia działalności i zarządzania</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>

* spółka pośrednio powiązana - 100% zależna od Kwadrat Sp. z o.o.

** spółka pośrednio powiązana - 100% zależna od TM Handel Sp. z o.o. SKA

Na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz na dzień 31 grudnia 2012 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Spółkę w podmiotach zależnych jest równy udziałowi Spółki w kapitałach tych jednostek.

2. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

2.1. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Klasyfikacja umów leasingowych

Spółka dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

2.2. Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości aktywów

Spółka przeprowadziła analizę utraty wartości zapasów. Skutki przeprowadzonej wyceny zapasów zaprezentowano w nocie 22. do sprawozdania finansowego.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Spółka kieruje się profesjonalnym osądem. Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych został przedstawiony w nocie 35.2.

Wycena rezerw

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 16.1.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

3. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Spółkę w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania, bądź istotnego ograniczenia przez nią dotychczasowej działalności.

Niniejsze sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach złotych (tysięcy zł.).

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, za wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych, pochodnych instrumentów finansowych oraz aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy.

W celu pełnego zrozumienia sytuacji finansowej i wyników działalności Fabryk Mebli „FORTE” S.A. jako Jednostki Dominującej w Grupie Kapitałowej niniejsze sprawozdanie finansowe powinno być czytane łącznie z rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym za okres zakończony 31 grudnia 2013 r.

Sprawozdania te będą dostępne na stronie internetowej Spółki pod adresem www.forte.com.pl w terminie zgodnym z raportem bieżącym dotyczącym terminów przekazania raportu rocznego i skonsolidowanego raportu rocznego za 2013 rok.

Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Spółkę działalność, w zakresie stosowanych przez Spółkę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutą pomiaru Spółki oraz walutą sprawozdawczą niniejszego sprawozdania finansowego jest złoty polski.

4. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości oraz korekty błędu

Następujące nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej obowiązują od 1 stycznia 2013 roku:

- Zmiany do MSR 1 „*Prezentacja sprawozdań finansowych*” w wyniku „*Poprawek do MSSF*” cyklu 2009-2011
- Zmiana do MSR 12 *Podatek odroczonej: Odzyskiwalność aktywów stanowiących podstawę jego ustalenia*
- Zmiany w MSSF 7 *Ujawnienia – kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych*
- Zmiany w MSSF 13- *Wycena w wartości godziwej*
- MSR 19 (2011) „Świadczenia pracownicze” - Poprawki do rachunkowości świadczeń po okresie zatrudnienia

Ich zastosowanie miało nieistotny wpływ na wyniki z działalności i sytuację finansową Spółki.

Skutkowało m.in. zmianami stosowanych zasad rachunkowości lub rozszerzeniem zakresu niezbędnych ujawnień czy też zmianą używanej terminologii. Wpływ wprowadzonych zmian został zaprezentowany poniżej podczas szczegółowego opisu poszczególnych standardów.

- Zmiana do MSR 12 *Podatek odroczonej: Odzyskiwalność aktywów stanowiących podstawę jego ustalenia*

Zmiana do MSR 12 została opublikowana w dniu 20 grudnia 2010 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2012 roku lub później. Zmiana doprecyzowuje m.in. sposób wyceny aktywów i rezerw z tytułu podatku odroczonego w przypadku nieruchomości inwestycyjnych wycenianych zgodnie z modelem wartości godziwej określonym w MSR 40 Nieruchomości inwestycyjne. Wejście w życie zmienionego standardu spowoduje też wycofanie interpretacji SKI – 21 Podatek dochodowy – odzyskiwalność przeszacowanych aktywów niepodlegających amortyzacji.

Spółka stosuje od 1 stycznia 2013 roku. Zmieniony MSR 12 nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- Zmiany w MSSF 7 *Ujawnienia – kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych*

Zmiany w MSSF 7 zostały opublikowane w dniu 16 grudnia 2011 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później. Nie zmieniając generalnych zasad odnośnie kompensowania aktywów i zobowiązań finansowych, rozszerzono zakres ujawnień odnośnie kompensowanych ze sobą kwot. Wprowadzono również wymóg szerszych (bardziej przejrzystych) ujawnień związanych z zarządzaniem ryzykiem kredytowym z wykorzystaniem zabezpieczeń (zastawów) otrzymanych lub przekazanych. Spółka stosuje zmieniony MSSF od 1 stycznia 2013 roku.

- Zmiany w MSSF 13- *Wycena w wartości godziwej*

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 maja 2011 i w założeniu ma ułatwić stosowanie wyceny w wartości godziwej poprzez zmniejszenie złożoności rozwiązań i zwiększenie konsekwencji w stosowaniu zasad wyceny wartości godziwej. W standardzie wyraźnie określono cel takiej wyceny i sprecyzowano definicję wartości godziwej.

MSSF 13 ustanawia jednolite źródło wytycznych dla wyceny w wartości godziwej i ujawniania informacji na temat wyceny w wartości godziwej. Zakres MSSF 13 jest szeroki: wytyczne dotyczące pomiarów wartości godziwej stosuje się zarówno do pozycji instrumentów finansowych jak i pozycji instrumentów niefinansowych, dla których inne MSSF wymagają lub zezwalają wyceny w wartości godziwej i ujawniania informacji na temat wyceny w wartości godziwej. Nie dotyczy przy czym płatności na bazie akcji, które są w zakresie MSSF 2, transakcji leasingowych, które wchodzą w zakres MSR 17 jak i wycen, które mają pewne podobieństwa do wartości godziwej, ale nie są wartościami godziwymi (np. cena sprzedaży netto dla celów wyceny zapasów lub wartości użytkowej dla potrzeb oceny utraty wartości).

MSSF 13 definiuje wartość godziwą jako cenę, którą można uzyskać przy sprzedaży składnika aktywów lub zapłaconą w celu przeniesienia zobowiązania w zwyczajowej transakcji w głównym (lub najkorzystniejszym) rynku w dniu wyceny i na obecnych warunkach rynkowych. Zgodnie z MSSF 13 wartością godziwą jest cena wyjścia, niezależnie od tego, czy cena jest bezpośrednio obserwowalna czy oszacowana przy użyciu innej techniki wyceny. Ponadto, MSSF 13 zawiera obszerne wymogi dotyczące ujawniania informacji.

MSSF 13 wymaga prospektywnego zastosowanie od 1 stycznia 2013 roku. Standard ten przewiduje również przepisy przejściowe, dzięki którym nie ma konieczności wystosowania ujawnień w odniesieniu do okresów wcześniejszych niż ten, w którym zastosowano Standard po raz pierwszy (tj. w danych porównawczych). Zgodnie z tymi przepisami przejściowymi, Spółka nie wystosowała żadnych nowych ujawnień wymaganych przez MSSF 13 dla okresu porównawczego za 2012 rok. Prócz wystosowania dodatkowych ujawnień, zastosowanie MSSF 13 nie miało istotnego wpływu na kwoty ujęte w jednostkowym sprawozdaniu finansowym.

- Znowelizowany MSR 19 (2011) "Świadczenia pracownicze"

Znowelizowany MSR 19 (2011) "Świadczenia pracownicze" - Poprawki do rachunkowości świadczeń po okresie zatrudnienia. Spółka zastosowała znowelizowany MSR 19 (2011) oraz wynikające z niej inne zmiany po raz pierwszy w bieżącym okresie sprawozdawczym

MSR 19 (2011) zmienia sposób ujmowania programów określonych świadczeń oraz świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy. Najistotniejsza zmiana dotyczy ujmowania zmian zobowiązań z tytułu określonych świadczeń oraz aktywów programu. Zmiany wymagają ujmowania zmian zobowiązań z tytułu określonych świadczeń i wartości godziwej aktywów programu w momencie ich powstania. Zmiana ta tym samym eliminuje „metodę korytarzową” dopuszczalną przez poprzednią wersję MSR 19 i przyspiesza rozpoznawanie kosztów przeszłego zatrudnienia. Wszelkie zyski i straty aktuarialne ujmowane są natychmiastowo w pozostałych całkowitych dochodach w celu ujęcia aktywów lub zobowiązań emerytalnych netto w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej aby odzwierciedlić pełną wartość deficytu lub nadwyżki programu. Ponadto, koszty odsetek i przewidywany zwrot z aktywów programu z poprzedniej wersji MSR 19 są w MSR 19 (2011) zastąpione „odsetkami netto”, które są obliczane poprzez zastosowanie stopy dyskontowej do aktywów lub zobowiązań z tytułu określonych świadczeń netto. Zmiany te miały wpływ na wartości ujęte w rachunku zysków i strat oraz pozostałych całkowitych dochodów w latach poprzednich (patrz poniższe tabele). Ponadto, MSR 19 (2011) wprowadza pewne zmiany w prezentacji kosztów określonych świadczeń oraz wprowadza szersze ujawnienia

Do pierwszego zastosowania MSR 19 (2011) mają zastosowanie szczególne przepisy przejściowe. Spółka stosuje odpowiednie przepisy przejściowe i retrospektywnie przekształcone dane porównawcze (patrz poniższe tabele).

Pozycje w rachunku zysków i strat	31.12.2012	Korekty wynikające z MSR 19	Stan na 31.12.2012 po korektach
Pozostałe koszty operacyjne	(4 702)	(31)	(4 733)
Podatek dochodowy	(6 916)	6	(6 910)
Zysk (strata) okresu z działalności kontynuowanej	31 873	(25)	31 848

Pozycje w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	31.12.2012	Korekty wynikające z MSR 19	Stan na 31.12.2012 po korektach
Zysk (strata) okresu	31 873	(25)	31 848
Inne całkowite dochody netto, w tym:	17 854	25	17 879
Pozycje, które w przyszłości nie zostaną zreklasifikowane do rachunku zysków i strat, w tym:	-	25	25
Przeszacowanie zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	-	31	31
Podatek odroczony dotyczący świadczeń pracowniczych	-	(6)	(6)

Pozycje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	31.12.2012	Korekty wynikające z MSR 19	Stan na 31.12.2012 po korektach
Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia	2 100	(16)	2 084
Rezerwy krótkoterminowe i rozliczenia międzyokresowe	14 187	16	14 203

Pozycje w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	31.12.2012	Korekty wynikające z MSR 19	Stan na 31.12.2012 po korektach
Zysk/ (strata) okresu	31 873	(25)	31 848
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	4 239	16	4 255
Zmiana stanu rezerw	5 508	(22)	5 486
Rezerwa na świadczenia emerytalno- rentowe ujęta w wyniku	-	31	31

Zarówno w bieżącym okresie sprawozdawczym jak i w okresie porównawczym, nie miała miejsca korekta błędu.

5. Zmiany w istniejących standardach oraz nowe regulacje nie obowiązujące dla okresów rozpoczynających się od 1 stycznia 2014 roku

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Spółka nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie.

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie na dzień bilansowy:

- MSSF 10 *Skonsolidowane sprawozdania finansowe*

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 maja 2011 roku i ma zastąpić interpretację *SKI 12 Konsolidacja – Jednostki specjalnego przeznaczenia* oraz część postanowień *MSR 27 Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe*. Standard definiuje pojęcie kontroli jako czynnika determinującego czy jednostka powinna zostać objęta skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym oraz zawiera wskazówki pomagające ustalić czy jednostka sprawuje kontrolę czy też nie, Spółka zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2014 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu.

- MSSF 11 *Wspólne przedsięwzięcia*

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 maja 2011 roku i ma zastąpić interpretację *SKI 13 Wspólnie kontrolowane jednostki – niepieniężny wkład wspólników* oraz *MSR 31 Udziały we wspólnych przedsięwzięciach*. Standard kładzie nacisk na prawa i obowiązki wynikające ze wspólnej umowy niezależnie od jej formy prawnej oraz eliminuje niekonsekwencję w raportowaniu poprzez określenie metody rozliczania udziałów we wspólnie kontrolowanych jednostkach.

Spółka zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2014 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu.

- MSSF 12 *Ujawnienia na temat zaangażowania w inne jednostki*

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 maja 2011 roku i zawiera wymogi ujawnień informacyjnych na temat powiązań pomiędzy podmiotami.

Spółka zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2014 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu.

- MSR 27 *Jednostkowe sprawozdania finansowe*

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 maja 2011 roku i wynika przede wszystkim z przeniesienia niektórych postanowień dotychczasowego MSR 27 do nowych MSSF 10 oraz MSSF 11. Standard zawiera wymogi w zakresie prezentacji oraz ujawnień w jednostkowym sprawozdaniu finansowym inwestycji w jednostkach stowarzyszonych, zależnych oraz we wspólnych przedsięwzięciach. Standard zastąpi dotychczasowy MSR 27 *Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe*.

Spółka zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2014 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu.

- MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach*

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 maja 2011 roku i dotyczy rozliczania inwestycji w jednostkach stowarzyszonych. Określa również wymogi stosowania metody praw własności w inwestycjach w jednostkach stowarzyszonych oraz we wspólnych przedsięwzięciach. Standard zastąpi dotychczasowy MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych*.

Spółka zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2014 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu.

- Zmiany w MSR 32 *Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych*

Zmiany w MSR 32 zostały opublikowane w dniu 16 grudnia 2011 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub później. Zmiany są reakcją na istniejące niespójności w stosowaniu kryteriów kompensowania istniejących w MSR 32.

Spółka zastosuje zmieniony MSR od 1 stycznia 2014 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania zmienionego standardu.

- Wskazówki odnośnie przepisów przejściowych (Zmiany do MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12)

Wskazówki zostały opublikowane w dniu 28 czerwca 2012 roku i zawiera dodatkowe informacje odnośnie zastosowania MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12, w tym prezentacji danych porównawczych w przypadku pierwszego zastosowania ww. standardów.

Spółka zastosuje zmiany od 1 stycznia 2014 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania wprowadzonych zmian.

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różni się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, interpretacji oraz zmian do nich, które na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania przez UE:

- MSSF 9 *Instrumenty finansowe (z późniejszymi zmianami)*,

MSSF 9 wymaga, aby wszystkie aktywa finansowe wchodzące w zakres MSR 39 były wyceniane według zamortyzowanego kosztu lub wartości godziwej. Inwestycje dłużne utrzymywane w ramach modelu biznesowego, w którym za cel jest uzyskanie odpowiednich przepływów pieniężnych, na które składają się ustalone zapłaty kwot bazowych oraz odsetki są wyceniane według zamortyzowanego kosztu na koniec kolejnych okresów sprawozdawczych. Wszelkie inne inwestycje dłużne jak i inwestycje kapitałowe są wyceniane w wartości godziwej na te dni. Dodatkowo, zmiany wartości godziwej inwestycji kapitałowych które nie są przeznaczone do obrotu, można prezentować w pozostałych całkowitych dochodach, przy czym w rachunku zysków i strat ujmuje się wyłącznie dywidendę. Decyzja taka jest nieodwracalna

W odniesieniu do wyceny zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik, MSSF 9 wymaga wszelkie zmiany wartości godziwej zobowiązań finansowych które zostały przypisane do zmian ryzyka kredytowego tego zobowiązania, prezentuje się w pozostałych całkowitych dochodach, chyba że taka prezentacja spowoduje niedopasowanie rachunkowe. Zmiany wartości godziwej przypisane do ryzyka kredytowego zobowiązania finansowego nie

są przenoszone na wynik w kolejnych latach sprawozdawczych. Zgodnie z MSR 39, cała kwota zmian wartości godziwej zobowiązania finansowego wyznaczonego do wyceny w wartości godziwej przez wynik odnoszona była na wynik.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania wprowadzonych zmian.

- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” – *Programy określonych świadczeń: składki pracownicze* (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 roku lub po tej dacie), Powyższe zmiany dotyczą zakresu zastosowania standardu do składek od pracowników lub osób trzecich płaconych na rzecz programów określonych świadczeń. Celem zmian jest uproszczenie rozliczania składek, które są niezależne od liczby przepracowanych lat pracy (np. składek pracowniczych obliczanych jako stały procent wynagrodzenia).

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania wprowadzonych zmian.

- Zmiany do MSR 36 „Utrata wartości aktywów” – *Ujawnianie wartości odzyskiwalnej aktywów niefinansowych* (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie), Zmiany do MSR 36 o niewielkim zakresie dotyczą ujawnienia informacji o wartości odzyskiwalnej aktywów, u których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości oraz w sytuacji kiedy wartość odzyskiwalna jest oparta na wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia. Przy opracowywaniu MSSF 13 „Określanie wartości godziwej”, RMSR postanowiła zmienić MSR 36 w taki sposób aby wprowadzić wymóg ujawnienia informacji o wartości odzyskiwalnej aktywów, u których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości. Aktualne zmiany wyjaśniają pierwotny zamiar RMSR, że zakres tych ujawnień jest ograniczony jedynie do wartości odzyskiwalnej aktywów, u których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości oraz kiedy wartość odzyskiwalna jest oparta na wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania wprowadzonych zmian

- Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” – *Nowacja instrumentów pochodnych i dalsze stosowanie rachunkowości zabezpieczeń* (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie).

Zmiany o niewielkim zakresie dają możliwość dalszego stosowania rachunkowości zabezpieczeń w przypadku nowacji instrumentu pochodnego (wyznaczonego jako instrument zabezpieczający) w taki sposób, że jego stroną staje się kontrahent centralny, pod warunkiem spełnienia określonych warunków.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania wprowadzonych zmian

- Interpretacja KIMSF 21 „Opłaty publiczne” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie).

kryteria rozpoznawania zobowiązania, jednym z których jest wymóg posiadania obecnego obowiązku wynikający z przeszłych zdarzeń (tzw. zdarzenie obligujące). Interpretacja wyjaśnia, że zdarzeniem skutkującym powstaniem zobowiązania do uiszczenia opłaty publicznej jest działalność podlegająca opłacie publicznej określona w odpowiednich przepisach prawnych.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania wprowadzonych zmian

- MSSF 14 *Regulatory Deferral Accounts*

Nowy standard został opublikowany w dniu 30 stycznia 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Nowy standard ma charakter przejściowy w związku z toczącymi się pracami RMSR nad uregulowaniem sposobu rozliczania operacji w warunkach regulacji cen. Standard. Standard wprowadza zasady ujmowania aktywów i zobowiązań powstałych w związku z transakcjami o cenach regulowanych w przypadku gdy jednostka podejmie decyzję o przejściu na MSSF.

Spółka zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2016 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania wprowadzonych zmian.

Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków jednostki, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według IAS 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte przez UE do stosowania na dzień bilansowy.

6. Istotne zasady rachunkowości

6.1. Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach

Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wykazywane są według kosztu historycznego zgodnie z MSR 27 skorygowanego o odpisy z tytułu utraty wartości ustalone wg zasad określonych w MSR 36.

6.2. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy gotówkowe przez szacowany okres użytkowania instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana do rachunku zysków i strat przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

6.3. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji Spółki w danym okresie sprawozdawczym.

6.4. Leasing

Spółka jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Spółkę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez szacowany okres użytkowania środka trwałego. Przy braku wystarczającej pewności, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, dany składnik aktywów amortyzuje się przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub szacowany okres użytkowania.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Spółka jako leasingodawca

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Grupa jako leasingodawca zawiera umowy na wynajem lokali w nieruchomościach inwestycyjnych. Wpłaty z tytułu takich umów ujmowane są na bieżąco w przychodach w rachunku zysków i strat.

6.5. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

W przypadku jednostek, których walutą funkcjonalną jest złoty transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów / kosztów finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
USD	3,0120	3,0996
EUR	4,1472	4,0882
CHF	3,3816	3,3868
GBP	4,9828	5,0119

6.6. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu środków trwałych są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia takiego środka. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

Pozostałe koszty finansowe ujmowane są jako koszt okresu.

6.7. Odprawy emerytalne

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy Spółki mają prawo do odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Spółka tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą.

Według MSR 19 odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuariusza. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i stopy wzrostu płac. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

Koszty świadczeń są podzielone na następujące składniki:

- koszty bieżącego zatrudnienia (zmiana rezerw wynikająca z narastania zobowiązań w ciągu okresu wynikającego z przyrastania stażów pracy oraz wieku pracowników)
- koszty odsetkowe (przyrost zobowiązań związany ze stopą procentową; jest produktem wartości zobowiązań z początku roku i stopy procentowej użytej do dyskonta)
- zysk/strata aktuarialna jest to zmiana wynikająca z różnic pomiędzy przyjętymi założeniami a ich realizacją oraz ze zmiany przyjętych do wyliczeń parametrów i założeń

Spółka prezentuje dwa pierwsze składniki kosztów określonych świadczeń w wyniku finansowym.

Przeszacowania ujęte w pozostałych całkowitych dochodach zostają natychmiast odzwierciedlone w zyskach zatrzymanych i nie będą podlegać przeniesieniu do rachunku zysków i strat.

6.8. Płatności w formie akcji własnych**Transakcje rozliczane w instrumentach kapitałowych**

Koszt transakcji rozliczanych z pracownikami w instrumentach kapitałowych jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej na dzień przyznania praw. Wartość godziwa ustalana jest przez niezależnego rzeczoznawcę w oparciu o model Blacka-Scholesa. Przy wycenie transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych uwzględnia się wyłącznie czynniki rynkowe.

Koszt transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych jest ujmowany wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości kapitału własnego w okresie, w którym spełnione zostały warunki dotyczące efektywności/wyników, kończącym się w dniu, w którym określani pracownicy zdobędą pełne uprawnienia do świadczeń („dzień nabycia praw”). Skumulowany koszt ujęty

z tytułu transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych na każdy dzień bilansowy do dnia nabycia praw odzwierciedla stopień upływu okresu nabywania praw oraz liczbę nagród, do których prawa – w opinii zarządu Spółki na ten dzień, opartej na możliwie najlepszych szacunkach liczby instrumentów kapitałowych – zostaną ostatecznie nabyte.

Żadne koszty nie są ujmowane z tytułu nagród, do których prawa nie zostaną ostatecznie nabyte, z wyjątkiem nagród, w przypadku których nabycie praw zależy od warunków rynkowych, które są traktowane jako nabyte bez względu na fakt spełnienia uwarunkowań rynkowych, pod warunkiem spełnienia wszystkich innych warunków dotyczących efektywności.

W przypadku modyfikacji warunków przyznawania nagród rozliczanych w instrumentach kapitałowych, w ramach spełnienia wymogu minimum ujmuje się koszty, jak w przypadku gdyby warunki te nie uległy zmianie. Ponadto, ujmowane są koszty z tytułu każdego wzrostu wartości transakcji w wyniku modyfikacji, wycenione na dzień zmiany.

W przypadku anulowania nagrody rozliczanej w instrumentach kapitałowych, jest ona traktowana w taki sposób, jakby prawa do niej zostały nabyte w dniu anulowania, a wszelkie jeszcze nieuwjęte koszty z tytułu nagrody są niezwłocznie ujmowane. Jednakże w przypadku zastąpienia anulowanej nagrody nową nagrodą – określoną jako nagroda zastępcza w dniu jej przyznania, nagroda anulowana i nowa nagroda są traktowane tak, jakby stanowiły modyfikację pierwotnej nagrody, tj. w sposób opisany w paragrafie powyżej. W bieżącym okresie sprawozdawczym oraz w okresie porównywalnym nie rozliczano transakcji w instrumentach kapitałowych.

6.9. Podatki

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i pasywów a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty i aktywa są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część kosztów nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

6.10. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Spółka kwalifikuje do środków trwałych nadane w drodze decyzji administracyjnej prawo wieczystego użytkowania gruntów, które traktowane jest na równi z gruntem nabytym, uznając, iż spełnia ono definicję aktywów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Rok 2013	Rok 2012
Budynki i budowle	25 – 50 lat	25 – 50 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	5 – 50 lat	5 – 50 lat
Urządzenia biurowe	3 – 10 lat	3 – 10 lat
Środki transportu	5 – 10 lat	5 – 10 lat
Komputery	3 – 5 lat	3 – 5 lat
Inwestycje w obcych środkach trwałych	5 – 10 lat	5 – 10 lat

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie i w razie konieczności – koryguje z efektem od początku właśnie zakończonego roku obrotowego.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

6.11. Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Wartość bilansowa składnika aktywów obejmuje koszt wymiany części składowej nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości.

Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym powstały.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela, zawarcie umowy leasingu operacyjnego lub zakończenie budowy/ wytworzenia nieruchomości inwestycyjnej. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela – staje się nieruchomością inwestycyjną, Spółka stosuje zasady opisane w części *Rzeczowe aktywa trwałe* aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości.

W przypadku przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej do aktywów wykorzystywanych przez właściciela lub do zapasów, domniemany koszt takiego składnika aktywów, który zostanie przyjęty dla celów jego ujęcia w innej kategorii jest równy wartości godziwej nieruchomości ustalonej na dzień zmiany jej sposobu użytkowania.

6.12. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają rozpoznania dla kosztów prac badawczych i rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Spółka ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujemnie się w rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od początku właśnie zakończonego roku obrotowego.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są odpisywane do rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do wartości niematerialnych Spółki przedstawia się następująco:

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Inne
Okresy użytkowania	Dla patentów i licencji użytkowanych na podstawie umowy zawartej na czas określony, przyjmuje się ten okres uwzględniając dodatkowy okres, na który użytkowanie może być przedłużone.	5 lat	5 lat
Wykorzystana metoda amortyzacji	Amortyzowane przez okres umowy –metodą liniową.	Metodą liniową	Metodą liniową

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Inne
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Nabyte	Nabyte
Weryfikacja pod kątem utraty wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich usunięcia z bilansu.

6.13. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość tę ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w pozostałych kosztach operacyjnych.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Spółka szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmują się niezwłocznie jako przychód w rachunku zysków i strat. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

6.14. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe i grupy do zbycia klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa Spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Aktywa trwałe (i grupy do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: pierwotnej wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa przeznaczone do zbycia (lub grupa do zbycia) prezentowana jest w osobnej pozycji aktywów. Jeżeli z grupą do zbycia związane są zobowiązania, jakie będą przekazane w transakcji sprzedaży łącznie z grupą do zbycia, zobowiązania te prezentowane są jako osobna pozycja zobowiązań.

6.15. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Koszty poniesione na doprowadzenie każdego składnika zapasów do jego aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – są ujmowane w następujący sposób:

Materiały	– w cenie nabycia ustalonej metodą średniej ważonej;
Produkty gotowe i produkty w toku	– koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego.
Towary	– w cenie nabycia ustalonej metodą średniej ważonej;

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

6.16. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Pożyczki udzielone i należności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to inwestycje o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Spółka zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa finansowe nabyte w celu generowania zysku dzięki krótkoterminowym wahaniom ceny są klasyfikowane jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Instrumenty pochodne są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są to instrumenty wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające w ramach rachunkowości zabezpieczeń. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat jako pozostałe przychody lub koszty operacyjne. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy zaliczane są do aktywów obrotowych.

Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub wydzielenie wbudowanych instrumentów pochodnych jest wyraźnie zakazane. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione:

- (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub
- (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub
- (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Pożyczki udzielone i należności

Pożyczki udzielone i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Są one wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Wszystkie pozostałe aktywa finansowe są aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, bez potrącania kosztów transakcji, z uwzględnieniem wartości rynkowej na dzień bilansowy. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób) a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, odnosi się na kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości odnosi się do rachunku zysków i strat jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniony w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Spółka traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

6.17. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu skapitalizowanych należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się bezpośrednio lub poprzez rezerwę. Kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Spółka ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Spółka włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i – w przypadku aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej – amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przeniesiona do rachunku zysków i strat. Nie można ujmować w rachunku zysków i strat odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży, chyba że w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

6.18. Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli wszystkie z następujących warunków są spełnione:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany;
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego;
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są odnoszone do rachunku zysków i strat.

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSR 39 cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuacje, gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla kontraktów zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.

Oceny, czy dany wbudowany instrument pochodny podlega wydzieleniu Spółka dokonuje na moment jego początkowego ujęcia.

6.19. Pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne, z których korzysta Spółka w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów wymiany walut, to kontrakty walutowe typu forward oraz zerokosztowe strategie opcyjne. Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe na dzień bilansowy wyceniane są do wartości godziwej. Zysk lub stratę ujmuje się wówczas w rachunku zysków i strat, chyba że, dany instrument pochodny został wyznaczony jako instrument zabezpieczający w rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku moment wykazania zysku lub straty zależy od charakteru powiązania zabezpieczającego.

Instrumenty pochodne prezentuje się jako aktywa, gdy ich wartość per saldo jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość per saldo jest ujemna.

6.20. Rachunkowość zabezpieczeń

Spółka stosuje metodę rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, która polega na zabezpieczeniu planowanych przychodów ze sprzedaży, z którymi wiąże się ryzyko walutowe wpływające na rachunek zysków i strat i których prawdopodobieństwo wystąpienia jest wysoce prawdopodobne.

Głównym celem rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych jest zabezpieczenie przychodów operacyjnych przed zmianami kursu walutowego między datą powstania ekspozycji walutowej i transakcji zabezpieczającej a datą realizacji ekspozycji i transakcji zabezpieczającej.

Spółka stosuje do zabezpieczenia przyszłych transakcji walutowych:

- a/ kontrakty forward,
- b/ symetryczne strategie opcyjne.

Instrumenty zabezpieczające są, co do zasady utrzymywane do daty zapadalności. W wyjątkowych sytuacjach, jeżeli zajdzie uzasadniona potrzeba, Spółka może podjąć decyzję o rolowaniu instrumentu zabezpieczającego.

Zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających zalicza się, się do kapitałów własnych Spółki w pozycji kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających. W momencie realizacji zabezpieczanego przychodu ze sprzedaży zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających ujmowane są w bieżącym wyniku finansowym w pozycji przychody ze sprzedaży dla części efektywnej oraz zyski (straty) z pochodnych instrumentów finansowych – dla części nieefektywnej.

Spółka w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia.

Nie rzadziej niż na dzień rozpoczęcia zabezpieczenia oraz na dzień kończący rok obrotowy, dokonuje się oceny efektywności prospektywnej porównując skumulowaną zmianę wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego do skumulowanej zmiany wartości przyszłych przepływów.

Na koniec każdego miesiąca dokonuje się pomiaru efektywności zabezpieczania - efektywność retrospektywna- porównując skumulowaną zmianę wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego do skumulowanej zmiany wartości przyszłych przepływów pieniężnych oszacowaną na podstawie danych dotyczących rynku walutowego z dnia wyceny.

Efektywność uznaje się za wysoką o ile mieści się w przedziale 80%-125%.

Spółka zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany, zrealizowany lub gdy nie spełnia kryteriów rachunkowości zabezpieczeń oraz gdy Spółka unieważni powiązanie zabezpieczające. Wówczas skumulowane zyski lub straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego ujęte

w kapitałach pozostają w nich do momentu zajścia planowanej transakcji. Jeżeli transakcja nie będzie realizowana, skumulowany wynik netto ujęty w kapitałach przenoszony jest niezwłocznie do rachunku zysków i strat.

6.21. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług, których termin zapadalności wynosi zazwyczaj od 1 do 3 miesięcy, są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności.

Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne. Należności nieściągalne są odpisywane do rachunku zysków i strat w momencie stwierdzenia ich nieściągalności.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

6.22. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym 3 miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

6.23. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Zyski i straty są ujmowane w rachunku zysków i strat z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku naliczania kosztu metodą efektywnej stopy procentowej.

6.24. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są wyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w rachunku zysków i strat jako pozostałe koszty lub przychody operacyjne.

Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Spółka wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Spółka ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Spółka ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstająca z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w rachunku zysków i strat.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

6.25. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

7. Informacje dotyczące segmentów działalności

Od 1 stycznia 2009 obowiązuje nowy MSSF 8 „Segmenty operacyjne”. Zgodnie z wymogami niniejszego standardu, należy identyfikować segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów Spółki, które są regularnie weryfikowane przez osoby decydujące o przydzieleniu zasobów do danego segmentu i oceniające jego wyniki finansowe.

Zarząd dokonał szczegółowej analizy możliwości oraz zasadności wydzielenia segmentów operacyjnych w oparciu o MSSF 8. Wewnętrzne analizy i raporty dla potrzeb zarządczych Spółki bazują na geograficznych kierunkach sprzedaży. Zasadniczo do każdego kierunku sprzedaży jest przypisana osoba, która bezpośrednio odpowiada za realizację planów sprzedaży oraz wyniki finansowe.

W związku z tym, iż dla kierunków sprzedaży nie ma możliwości uzyskania oddzielnych informacji finansowych, które podlegałyby obowiązkowi ujawnienia, Zarząd Spółki podjął decyzję o nie wydzieleniu segmentów operacyjnych w rozumieniu MSSF 8.

8. Sezonowość działalności

W przychodach ze sprzedaży Spółki w skali roku obserwowana jest sezonowość.

Poniżej zaprezentowano wartość przychodów ze sprzedaży osiągnięte na przestrzeni ostatnich dwóch lat:

	Przychody ze sprzedaży produktów, materiałów, towarów i usług	Przychody ze sprzedaży- udział %
I kwartał 2013	156 464	23,48%
II kwartał 2013	146 579	21,99%
III kwartał 2013	167 253	25,09%
IV kwartał 2013	196 258	29,44%
Razem 2013	666 554	100,00%
I kwartał 2012	145 549	26,01%
II kwartał 2012	117 443	20,99%
III kwartał 2012	136 549	24,40%
IV kwartał 2012	160 083	28,60%
Razem 2012	559 624	100,00%

9. Przychody i koszty**9.1. Przychody ze sprzedaży i struktura geograficzna.**

	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2013	31.12.2012
Przychody ze sprzedaży		
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	659 845	554 127
- produkty	646 747	538 473
- towary	9 474	12 576
- materiały	3 624	3 078
Przychody ze sprzedaży usług	6 709	5 497
Przychody netto ze sprzedaży, razem	666 554	559 624
Struktura geograficzna :		
- kraj	124 510	109 497
- eksport	542 044	450 127
Przychody netto ze sprzedaży, razem	666 554	559 624
- w tym od jednostek powiązanych	43 063	46 183

Informacje o wiodących klientach

Największym odbiorcą wyrobów Spółki jest Roller GmbH (Niemcy), którego udział obrotów przekroczył 10% przychodów Spółki ogółem.

Brak formalnych powiązań odbiorcy ze Spółką.

9.2. Pozostałe przychody operacyjne

	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2013	31.12.2012
Pozostałe przychody operacyjne		
Rozwiązanie odpisów aktualizujących majątek obrotowy	294	224
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	-	100
Aktualizacja wyceny nieruchomości inwestycyjnej	-	528
Dotacje	492	24
Odszkodowania	847	508
Nadwyżki inwentaryzacyjne	515	421
Pozostałe	374	269
Pozostałe przychody operacyjne, razem	2 522	2 074

9.3. Pozostałe koszty operacyjne

	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2013	31.12.2012 (przekształcone)
Pozostałe koszty operacyjne		
Utworzenie odpisów aktualizujących	4 007	786
Likwidacja oraz odpisy z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych	459	923
Złomowanie zapasów	2 571	1 826
Darowizny	835	206
Kary i odszkodowania	171	516
Koszty sądowe	25	42
Strata na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	756	-
Koszty świadczeń pracowniczych	310	254
Pozostałe	545	180
Pozostałe koszty operacyjne, razem	9 679	4 733

9.4. Przychody finansowe

Przychody finansowe	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2013	31.12.2012
Dywidendy	3 438	2 836
Aktualizacja wartości aktywów finansowych	-	-
Zysk ze zbycia aktywów finansowych	-	-
Odsetki	1 220	785
Różnice kursowe od aktywów i zobowiązań finansowych	134	405
Pozostałe	-	-
Przychody finansowe, razem	4 792	4 026

9.5. Koszty finansowe

Koszty finansowe	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2013	31.12.2012
Odsetki od kredytów i leasingu	1 024	1 374
Aktualizacja wartości aktywów finansowych	-	-
Prowizje od kredytów	71	32
Różnice kursowe od aktywów i zobowiązań finansowych	-	-
Pozostałe	12	-
Koszty finansowe, razem	1 107	1 406

9.6. Koszty według rodzajów

Koszty według rodzajów	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2013	31.12.2012
Amortyzacja	16 309	15 259
Zużycie materiałów i energii	328 937	278 358
Usługi obce	128 473	104 937
Podatki i opłaty	7 249	7 430
Wynagrodzenia	91 308	76 013
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	22 398	17 999
Pozostałe koszty rodzajowe	4 973	5 603
	599 647	505 599
Zmiana stanu zapasów produktów i rozliczeń międzyokresowych	(14 557)	3 003
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	(913)	(228)
Koszty sprzedaży	(141 914)	(118 157)
Koszty ogólnego zarządu	(27 242)	(24 484)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	415 021	365 733
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	9 745	12 453
Koszt własny sprzedaży	424 766	378 186

9.7. Koszty amortyzacji ujęte w rachunku zysków i strat

Koszty amortyzacji w rachunku zysków i strat	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2013	31.12.2012
Koszty amortyzacji ujęte w:		
Koszcie własnym sprzedaży	12 753	12 150
Kosztach sprzedaży	2 123	1 858
Kosztach ogólnego zarządu	1 433	1 251
	16 309	15 259

9.8. Koszty świadczeń pracowniczych

Koszty świadczeń pracowniczych	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2013	31.12.2012
Koszty świadczeń pracowniczych ujęte w:		
Koszcie własnym sprzedaży	72 870	59 178
Kosztach sprzedaży	22 314	18 706
Kosztach ogólnego zarządu	18 522	16 128
	113 706	94 012

10. Podatek dochodowy

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku przedstawiają się następująco:

	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2013	31.12.2012 (przekształcone)
Bieżący podatek dochodowy		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	14 557	5 819
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	-	-
Odroczony podatek dochodowy		
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	(1 383)	1 091
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	13 174	6 910

10.1. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Spółki za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku przedstawia się następująco:

	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2013	31.12.2012 (przekształcone)
Zysk /(strata) przed opodatkowaniem	69 712	38 758
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19% (2012: 19%)	13 245	7 364
Korekty dotyczące odroczonego podatku dochodowego z lat ubiegłych	-	-
Nieujęte straty podatkowe	-	-
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	700	122
Spisane straty podatkowe	-	-
Przychody niebędące podstawą do opodatkowania	-771	(576)
Różnice przejściowe z lat ubiegłych	-	-
Pozostałe	-	-
Podatek według efektywnej stawki podatkowej wynoszącej 18,90% (2012: 17,83%)	13 174	6 910
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w rachunku zysków i strat	13 174	6 910
Podatek dochodowy przypisany działalności zaniechanej	-	-
	13 174	6 910

10.2. Odroczony podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

Odroczony podatek dochodowy		Bilans		Rachunek zysków i strat	
		Stan na dzień		Za okres sprawozdawczy zakończony	
Pozycja bilansu	Tytuł różnicy przejściowej	31.12.2013	31.12.2012 (przekształcone)	31.12.2013	31.12.2012 (przekształcone)
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego					
Rzeczowe aktywa trwałe	Przeszacowanie środków trwałych	14 944	14 282	662	771
Rzeczowe aktywa trwałe	Grunt w wieczystym użytkowaniu	2 137	2 147	(9)	6
Rzeczowe aktywa trwałe	Ulga inwestycyjna	228	275	(47)	(47)
Rzeczowe aktywa trwałe	Odpis aktualizujący środki trwałe	(70)	(8)	(62)	64
Należności/Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	Różnice kursowe	2	149	(147)	883
Rozliczenia międzyokresowe	Rozliczenia międzyokresowe	(1 742)	(1 353)	(389)	(357)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	Aktualizacja wartości należności	(515)	(271)	(244)	(64)
Należności/ Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	Krótkoterminowe inwestycje finansowe	106	-	106	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, Aktywa finansowe	Odsetki naliczone	6	10	(4)	8
Zapasy, należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	Przychody na warunkach Incoterms DDP i DAP	(840)	(250)	(591)	427
Zapasy, należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	Rezerwa na koszty transportu	115	-	115	-
Zapasy	Aktualizacja wartości zapasów	(1 035)	(626)	(409)	181
Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia	Rezerwy na odprawy emerytalne	(59)	(48)	(59)	(48)
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	Rezerwy na bonusy	(1 449)	(1 338)	(111)	(708)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Wynagrodzenia i narzuty na wynagrodzenia	(585)	(437)	(148)	(25)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Zobowiązania przeterminowane powyżej 30 dni	(46)	-	(46)	-
Aktywa finansowe	Odpis aktualizujący udziały w jednostkach zależnych	(76)	(76)	-	-
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Pozostałe	(4)	(4)	-	-
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego		11 117	12 452	(1 383)	1 091
Aktualizacja wyceny instrumentów ujęta w sprawozdaniu z całkowitych dochodów		1 770	1 701	-	-
Rezerwa na świadczenia emerytalno- rentowe – część kapitałowa ujęta w w sprawozdaniu z całkowitych dochodów		(437)	(351)	-	-
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego, ogółem		12 450	13 802	(1 383)	1 091

Podatek odroczony w wysokości 32 tysięcy zł., dotyczący świadczeń pracowniczych i rachunkowości zabezpieczeń, został odniesiony bezpośrednio na kapitały.

11. Rozliczenia podatkowe

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym. Spółka nie prowadzi działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej, co różnicowałoby zasady określania obciążeń podatkowych w stosunku do przepisów ogólnych w tym zakresie. Rok podatkowy jak i bilansowy pokrywają się z rokiem kalendarzowym.

12. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Spółka tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Spółki, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Spółka skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Spółki. W związku z powyższym, należność netto Spółki z tytułu Funduszu na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosi 27 tysięcy zł. (na dzień 31 grudnia 2012 roku: należności z tytułu Funduszu wyniosły 92 tysięcy zł).

Tabela poniżej przedstawia analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

	31.12.2013	31.12.2012
Środki trwałe wniesione do Funduszu	-	-
Pożyczki udzielone pracownikom	1 665	1 691
Środki pieniężne	704	765
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(2 342)	(2 364)
Saldo po skompensowaniu	27	92
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	2 359	2 213

13. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwodniających oraz rozwodniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję:

	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2013	31.12.2012
		(przekształcony)
Zysk (strata) okresu z działalności kontynuowanej	56 538	31 848
Strata na działalności zaniechanej	-	-
Zysk (strata) okresu	56 538	31 848
Zysk (strata) okresu przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	56 538	31 848

	Stan na dzień	
	31.12.2013	31.12.2012
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	23 751 084	23 751 084
Wpływ rozwodnienia:	-	-

Obligacje zamienne na akcje	-	-
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	23 751 084	23 751 084

Zysk (strata) na jedną akcję przypadający Akcjonariuszom Spółki na koniec okresu (w tys. zł.)	31.12.2013	31.12.2012
– podstawowy	2,38	1,34
– rozwodniony	2,38	1,34

W okresie między dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne inne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

14. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

Zarząd będzie proponował wypłatę dywidendy za 2013 rok, przeznaczając na to część zysku wygenerowanego w tym okresie. Na moment publikacji niniejszego sprawozdania, Zarząd Spółki nie przedstawił jeszcze szczegółów dotyczących wypłaty dywidendy.

Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 28 maja 2013 roku została podjęta decyzja o podziale zysku netto Spółki za rok obrotowy 2012 w wysokości 31 873 tysięcy zł. z przeznaczeniem kwoty 22 564 tysięcy zł. na wypłatę dywidendy oraz kwoty 9 309 tysięcy zł. na kapitał zapasowy. Wysokość dywidendy przypadającej na jedną akcję wyniosła 0,95 zł. Dzień prawa do dywidendy ustalono na 18 czerwca 2013 roku. Dywidenda została wypłacona w dniu 02 lipca 2013 roku.

15. Leasing

15.1. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Spółka jako leasingobiorca na dzień 31 grudnia 2013 roku posiada umowy leasingu finansowego maszyn, urządzeń oraz środków transportu z opcją zakupu. Zabezpieczeniem przedmiotu leasingu są weksle in blanco.

Okresy, na jakie zostały zawarte umowy leasingu wynoszą: 60 miesięcy dla maszyn i urządzeń oraz 25 miesięcy dla środków transportu oraz serwerów.

Wartość resztową ustalono w przedziale od 0,05% do 0,17% wartości początkowej przedmiotów leasingu dla maszyn i urządzeń, ok. 14% w przypadku budynków oraz 1% dla środków transportu oraz serwerów.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz na dzień 31 grudnia 2012 roku przyszłe minimalne opłaty leasingowe przedstawiają się następująco:

	Opłaty minimalne	
	31.12.2013	31.12.2012
W okresie 1 roku	819	1 205
W okresie od 1 do 2 lat	1 438	590
W okresie od 2 do 5 lat	760	1 420
Powyżej 5 lat	-	-
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	3 017	3 215
Minus koszty finansowe	(146)	(173)
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	2 871	3 042
krótkoterminowe	756	1 128
długoterminowe	2 115	1 914

15.2. Zobowiązania z tytułu umów leasingu operacyjnego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Spółka zawarła w roku sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2013 roku umowy leasingu operacyjnego środków transportu. Okres trwania umów wynosi 36 miesięcy, wartość resztową skalkulowano na 30-35 % wartości początkowej przedmiotów leasingu.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	Opłaty minimalne	
	31.12.2013	31.12.2012
W okresie 1 roku	363	596
W okresie od 1 do 5 lat	168	378
Powyżej 5 lat	-	-
Przyszłe minimalne opłaty leasingowe ogółem	531	974

15.3. Należności z tytułu leasingu operacyjnego

Spółka zawarła w roku sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2013 roku umowy leasingu operacyjnego dotyczące najmu lokali handlowych w obiekcie we Wrocławiu przy ul. Brücknera 25-43.

Większość umów zawartych jest na czas nieokreślony z 3 miesięcznym okresem wypowiedzenia. Najkrótsza umowa na czas określony zawarta została do stycznia 2014 r.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku przyszłe należności z tytułu minimalnych opłat leasingowych wynikających z umów nieodwołalnego leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	Stan na dzień	
	31.12.2013	31.12.2012
W okresie 1 roku	803	1 040
W okresie od 1 do 5 lat	2 284	1 554
Powyżej 5 lat	302	-
	3 389	2 594

16. Świadczenia pracownicze

16.1. Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Jednostka wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Kodeks pracy. W związku z tym Spółka na podstawie wyceny dokonanej przez firmę aktuarialną tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych. Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli.

Główne założenia przyjęte przez aktuarium na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	Stan na dzień	
	31.12.2013	31.12.2012
Stopa dyskontowa (%)	4,0%	4,5%
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)	2,5%	2,5%
Wskaźnik rotacji pracowników	10,7-13,5%	9,6-12,3%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	3,5%	3,5%

	Zmiana stanu	
	2013	2012 (przekształcone)
Rezerwa na świadczenia emerytalne i rentowe		
Stan na 1 stycznia	2 100	1 877
Koszty odsetkowe	94	107
Koszty bieżącego zatrudnienia	226	207
Koszty przeszłego zatrudnienia i ograniczenia programu świadczeń	-	-
Wypłacone świadczenia	(10)	(60)
Aktuarialny zysk/(strata) ze zmian założeń ekonomicznych	122	228
Aktuarialny zysk/(strata) z różnic pomiędzy założeniami a realizacją	79	(259)
Zyski/straty z rozliczenia programu świadczeń	-	-
Stan na 31 grudnia	2 611	2 100
W tym:		
długoterminowa	2 552	2 084
krótkoterminowa	59	16

Krótkoterminowa rezerwa na świadczenia emerytalne i rentowe została ujęta w pozycji zobowiązania krótkoterminowe/rezerwy i rozliczenia międzyokresowe.

Kwoty ujmowane w całkowitych dochodach:

	2013	2012 (przekształcone)
Koszty świadczeń:		
Koszty bieżącego zatrudnienia	(226)	(207)
Koszt odsetkowy	(94)	(107)
Składniki kosztów programu ujęte w wyniku finansowym:	(320)	(314)
Aktuarialny zysk/(strata) ze zmian założeń ekonomicznych	(122)	(228)
Aktuarialny zysk/(strata) z różnic pomiędzy założeniami a realizacją	(79)	259
Bieżące składniki kosztów programu ujęte w kapitałach własnych	(201)	31
Łączna kwota kosztów programu ujęta w kapitałach	(170)	31
Razem koszty roku:	(521)	(283)

Zgodnie z MSR 19 poniżej zaprezentowano wrażliwość zobowiązań na zmiany stopy dyskontowej i stopy wzrostu wynagrodzeń. Przyjęto wzrost i spadek stóp o 0,5%.

Założenia	% zmiana	Wpływ na rezerwę na świadczenia emerytalne i rentowe
Stopa dyskontowa (%)	0,5%	(122)
	-0,5%	131
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	0,5%	143
	-0,5%	(134)

17. Rzeczowe aktywa trwałe

	Stan na dzień	
	31.12.2013	31.12.2012
Grunty	12 772	12 820
Budynki i budowle	76 657	74 114
Urządzenia techniczne i maszyny	79 020	87 318
Środki transportu	6 028	5 948
Pozostałe środki trwałe	3 854	3 978
Środki trwałe w budowie	9 705	3 929
Razem	188 036	188 107

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2013 roku	12 820	74 114	87 318	5 948	3 978	3 929	188 107
Zwiększenia stanu	-	5 459	5 155	1 256	250	14 727	26 847
<i>W tym leasing finansowy</i>	-	-	-	1 079	-	-	1 079
Inne zmniejszenia	(48)	(519)	(4 501)	(667)	(84)	(8 951)	(14 770)
Eliminacja umorzenia wskutek zbycia składników majątku	-	449	2 854	615	77	-	3 995
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości odniesiony w rachunek zysków i strat	-	-	(365)	-	-	-	(365)
Odwroćenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości odniesionego w rachunek zysków i strat	-	-	38	-	-	-	38
Odpis amortyzacyjny za okres	-	(2 846)	(11 479)	(1 124)	(367)	-	(15 816)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2013 roku	12 772	76 657	79 020	6 028	3 854	9 705	188 036

Na dzień 1 stycznia 2013 roku							
Wartość brutto	12 820	93 814	173 928	12 829	5 906	3 929	303 226
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(19 700)	(86 610)	(6 881)	(1 928)	-	(115 119)
Wartość netto	12 820	74 114	87 318	5 948	3 978	3 929	188 107
Na dzień 31 grudnia 2013 roku							
Wartość brutto	12 772	98 754	174 582	13 418	6 072	9 705	315 303
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(22 097)	(95 562)	(7 390)	(2 218)	-	(127 267)
Wartość netto	12 772	76 657	79 020	6 028	3 854	9 705	188 036

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2012 roku	12 820	69 697	78 402	5 665	3 882	17 848	188 314
Zwiększenia stanu	-	7 761	20 944	1 473	521	13 044	43 743
<i>W tym leasing finansowy</i>	-	-	1 201	1 361	243	-	2 805
Przeklasyfikowane do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-	-	-	-	-	-
Inne zmniejszenia	-	(1 574)	(3 724)	(1 134)	(331)	(26 963)	(33 726)
<i>W tym leasing zwrotny</i>	-	-	(1 213)	-	-	-	(1 213)
Eliminacja umorzenia wskutek zbycia składników majątku	-	639	2 275	1 050	298	-	4 262
Eliminacja umorzenia przy przeklasyfikowaniu do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-	-	-	-	-	-
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości odniesiony w rachunek zysków i strat	-	-	-	-	-	-	-
Odwrocenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości odniesionego w rachunek zysków i strat	-	337	-	-	-	-	337
Odpis amortyzacyjny za okres	-	(2 746)	(10 579)	(1 106)	(392)	-	(14 823)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2012 roku	12 820	74 114	87 318	5 948	3 978	3 929	188 107
Na dzień 1 stycznia 2012 roku							
Wartość brutto	12 820	87 627	156 708	12 490	5 716	17 848	293 209
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(17 930)	(78 306)	(6 825)	(1 834)	-	(104 895)
Wartość netto	12 820	69 697	78 402	5 665	3 882	17 848	188 314
Na dzień 31 grudnia 2012 roku							
Wartość brutto	12 820	93 814	173 928	12 829	5 906	3 929	303 226
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(19 700)	(86 610)	(6 881)	(1 928)	-	(115 119)
Wartość netto	12 820	74 114	87 318	5 948	3 978	3 929	188 107

Rzeczowe aktywa trwałe ogółem pozostające w dyspozycji Spółki na dzień 31 grudnia 2013 roku osiągnęły wartość 188 036 tysięcy zł. (na dzień 31 grudnia 2012 roku: 188 107 tysięcy zł.). Na dzień 31 grudnia 2013 roku Spółka nie posiadała rzeczowych aktywów trwałych zakwalifikowanych jako przeznaczone do sprzedaży (na dzień 31 grudnia 2012 roku: brak).

Odpisy z tytułu utraty wartości

Odpisy aktualizujące wartość środków trwałych	2013
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	41
Utworzenie	365
Wykorzystanie	-
Rozwiązanie	(38)
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia	368

Aktywa oddane w zastaw jako zabezpieczenie

Wartość bilansowa środków trwałych użytkowanych na dzień 31 grudnia 2013 roku przez Spółkę na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją wykupu wynosi 4 124 tysiące zł., z czego 1 752 tysiące zł. dotyczy leasingu maszyn i urządzeń, 2 178 tysiące zł. leasingu środków transportu oraz 194 tysiące zł. leasingu pozostałych środków trwałych (na dzień 31 grudnia 2012 roku: 4 739 tysięcy zł.).

Grunty i budynki o wartości bilansowej 72 910 tysięcy zł. (na dzień 31 grudnia 2012 roku: 69 738 tysięcy zł.) objęte są hipotekami ustanowionymi w celu zabezpieczenia kredytów bankowych Spółki (nota 29 - oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki).

Dodatkowo maszyny i urządzenia o wartości bilansowej 52 916 tysięcy zł. objęte są zastawem rejestrowym (na dzień 31 grudnia 2012 roku: 36 619 tysięcy zł.).

W okresie sprawozdawczym zakończonym dnia 31 grudnia 2013 roku nie wystąpiły skapitalizowane koszty finansowania zewnętrznego (na dzień 31 grudnia 2012 roku: 139 tysięcy zł.).

Zobowiązania inwestycyjne

Na dzień 31 grudnia 2013 roku zobowiązania inwestycyjne Spółki wynoszą 1 667 tysięcy zł. (na dzień 31 grudnia 2012 roku: 408 tysięcy zł.). Kwota ta wynika głównie z poniesionych nakładów na modernizację budynków, zakupu maszyn i urządzeń oraz sprzętu IT.

Kupno i sprzedaż

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2013 roku Spółka poniosła nakłady na zakup środków trwałych o wartości 16 816 tysięcy zł. (w okresie porównawczym zakończonym 31 grudnia 2012: 14 042 tysięcy zł.) oraz dokonała sprzedaży środków trwałych o wartości netto: 1 541 tysięcy zł. (w okresie porównawczym zakończonym 31 grudnia 2012: 1 276 tysięcy zł.).

Do najistotniejszych nakładów inwestycyjnych należy zaliczyć wydatki na modernizację infrastruktury budynków we wszystkich fabrykach Spółki oraz nakłady na zakup nowoczesnych wiertarek firmy WEEKE.

18. Nieruchomości inwestycyjne

Spółka posiada nieruchomość inwestycyjną, którą objęła w posiadanie 31 sierpnia 2011 roku w wyniku połączenia ze Spółką zależną (Meble Polonia Sp. z o.o.). Jest to centrum handlowe we Wrocławiu o powierzchni ok. 7 tys. m². Nieruchomość została zaklasyfikowana jako nieruchomość inwestycyjna, ponieważ jej przeważająca część jest wynajmowana podmiotom niepowiązanym.

Spółka przy wycenie nieruchomości inwestycyjnej stosuje zasady opisane w MSR 40 tj. wycenę według wartości godziwej. Wycena przeprowadzana jest na koniec każdego roku obrotowego, chyba że zmiany na rynku nieruchomości nie wskazują na możliwe różnice w wartości godziwej.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku nie wystąpiło zwiększenie wartości godziwej nieruchomości (w roku 2012 wzrost wartości godziwej o 528 tysięcy zł.).

	Zmiana wartości godziwej	
	2013	2012
Bilans otwarcia na początek okresu sprawozdawczego	29 751	29 223
Zwiększenia stanu (późniejsze wydatki)	-	528
- przeszacowanie do wartości godziwej	-	528
Bilans zamknięcia na koniec okresu sprawozdawczego	29 751	29 751
Za okres sprawozdawczy zakończony		

	31.12.2013	31.12.2012
Przychody z tytułu czynszu z nieruchomości inwestycyjnej	1 844	1 542
Koszty z tytułu napraw i konserwacji w tym:	92	28
<i>koszty, które przynosiły przychody czynszowe w okresie</i>	<i>85</i>	<i>27</i>
<i>koszty, które nie przynosiły przychodów czynszowych w okresie</i>	<i>7</i>	<i>1</i>

Spółka nie posiada zobowiązań umownych dotyczących zakupu, budowy lub zagospodarowania nieruchomości inwestycyjnej, a także napraw, konserwacji i ulepszeń.

Hierarchia wartości godziwej

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnej na dzień 31 grudnia 2013 roku została ustalona na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego.

Do wyceny nieruchomości zabudowanej zastosowano podejście dochodowe metodą inwestycyjną z wykorzystaniem techniki kapitalizacji prostej.

Przeprowadzono analizę danych nieobserwowalnych takich jak stawka czynszu dzierżawnego za wynajem powierzchni handlowej w danej okolicy (ustalono możliwą do uzyskania stawkę czynszu miesięcznego w wysokości 49 zł/m²), czy też współczynnik kapitalizacji. Ponieważ w obrocie rynkowym nie znaleziono podobnych nieruchomości, dla których znane byłyby dochody operacyjne netto umożliwiające obliczenie stopy kapitalizacji, została ona określona na podstawie rynku kapitałowego (przyjęty współczynnik kapitalizacji 10,13%).

Do określenia wartości godziwej gruntu zastosowano podejście porównawcze metodą korygowania ceny średniej. Wartość godziwa wzrasta wraz ze wzrostem stawki czynszu. Wartość godziwa wzrasta wraz ze spadkiem współczynnika kapitalizacji.

Nie doszło do zmiany w technice wyceny w stosunku do okresu porównawczego.

Hierarchia wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2013 roku kształtowała się następująco:

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Wartość godziwa na dzień 31.12.2013
Nieruchomość we Wrocławiu	-	-	29 751	29 751

19. Wartości niematerialne

	Stan na dzień	
	31.12.2013	31.12.2012
Patenty i licencje	434	213
Pozostałe wartości niematerialne	15 272	15 434
Zakończone prace rozwojowe	914	427
Inwestycje rozpoczęte	-	18
Razem	16 620	16 092

	Patenty i licencje	Pozostałe	Zakończone prace rozwojowe	Inwestycje rozpoczęte	Ogółem
Wartość netto na 1 stycznia 2013 roku	213	15 434	427	18	16 092
Zwiększenia stanu	306	-	733	132	1 171
Zmniejszenia stanu	-	-	-	(150)	(150)
Odpis amortyzacyjny za okres	(85)	(162)	(246)	-	(493)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2013 roku	434	15 272	914	-	16 620
Na dzień 1 stycznia 2013 roku					
Wartość brutto	5 109	16 553	524	18	22 204
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(4 896)	(1 119)	(97)	-	(6 112)
Wartość netto	213	15 434	427	18	16 092

Na dzień 31 grudnia 2013 roku					
Wartość brutto	5 415	16 553	1 257	-	23 225
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(4 981)	(1 281)	(343)	-	(6 605)
Wartość netto	434	15 272	914	-	16 620

	Patenty i licencje	Pozostałe	Zakończone prace rozwojowe	Inwestycje rozpoczęte	Ogółem
Wartość netto na 1 stycznia 2012 roku	211	448	43	-	702
Zwiększenia stanu	58	15 272	478	39	15 847
Zmniejszenie stanu	(48)	(55)	-	(21)	(124)
Odpis amortyzacyjny za okres	(86)	(256)	(94)	-	(436)
Przeklasyfikowanie wartości niematerialnych	75	(75)	-	-	-
Eliminacja umorzenia wskutek zbycia	48	55	-	-	103
Eliminacja umorzenia wskutek przeklasyfikowania	(45)	45	-	-	-
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2012 roku	213	15 434	427	18	16 092
Na dzień 1 stycznia 2012 roku					
Wartość brutto	5 024	1 411	46	-	6 481
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(4 813)	(963)	(3)	-	(5 779)
Wartość netto	211	448	43	-	702
Na dzień 31 grudnia 2012 roku					
Wartość brutto	5 109	16 553	524	18	22 204
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(4 896)	(1 119)	(97)	-	(6 112)
Wartość netto	213	15 434	427	18	16 092

Na zwiększenie stanu pozostałych wartości niematerialnych w 2012 roku miała wpływ transakcja zakupu znaku towarowego „FORTE” od „FORMACON” Sp. z o.o. za cenę netto 15 272 tysięcy zł. Udziałowcem „FORMACON” Sp. z o.o. na dzień zawarcia umowy był Pan Maciej Formanowicz – Prezes Zarządu Fabryk Mebli „FORTE” S.A. Wartość znaku została oszacowana przez niezależnego rzeczoznawcę.

Nakłady na prace badawcze i rozwojowe

Spółka w okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2013 roku poniosła 990 tysięcy zł. nakładów na prace badawczo-rozwojowe (w roku 2012: 1 116 tysięcy zł.). Nakłady te zostały ujęte w kosztach sprzedaży w rachunku zysków i strat.

Opis zabezpieczeń ustanowionych na wartościach niematerialnych:

Na wartościach niematerialnych Spółki nie są ustanowione żadne zabezpieczenia.

Wartości niematerialne przeznaczone do sprzedaży

W Spółce na dzień bilansowy nie występują wartości niematerialne przeznaczone do sprzedaży.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania

Jedynym składnikiem wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania jest znak towarowy.

Spółka nie była w stanie określić okresu użytkowania znaku, ponieważ nie istnieją żadne przewidywalne ograniczenia okresu, w jakim Spółka spodziewa się czerpać korzyści ekonomiczne ze sprzedaży pod znakiem FORTE.

W Spółce planowana jest kontynuacja działań zmierzających do zwiększenia przychodów ze sprzedaży pod marką FORTE, a co za tym idzie, do dalszego zwiększenia jej rozpoznawalności na rynku.

Utrata wartości

W związku z nieokreślonym okresem użytkowania znaku, Zarząd Spółki dokonał testu na utratę jego wartości.

Metoda wyceny

Wartość użytkowa znaku została oszacowana metodą zwolnienia z opłat licencyjnych. W metodzie tej wartość określana jest na podstawie zdyskontowanych przyszłych strumieni opłat licencyjnych z uwzględnieniem umów licencyjnych zawartych na zasadach rynkowych dla porównywalnych marek.

Założenia do wyceny

Stawka opłat licencyjnych – zależna od rynków: Europa Zachodnia - 1%, Europa Środkowo- Wschodnia i Polska - 2,5%

Koszt kapitału własnego – 12,49% dla roku 2013

Stopa dyskonta – 13,2% - 14,0% w okresie projekcji

Stopa podatku dochodowego – 19%

Okres projekcji finansowych - od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2018 roku plus szacunek wartości rezydualnej.

Dla prognozy przychodów ze sprzedaży pod marką Forte za rok 2014, czyli okres objęty najbardziej aktualnym budżetem, przyjęto 12% wzrost przychodów.

Wynik oszacowania wartości znaku, zgodnie z przyjętymi założeniami, nie wykazał utraty jego wartości, w uwzględnieniu wrażliwości względem trzech kluczowych założeń wejściowych: stawki opłaty licencyjnej, stopy dyskonta oraz stopy wzrostu po 31 grudnia 2018 roku.

20. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Na dzień 31 grudnia 2013 roku Spółka nie posiadała aktywów trwałych zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży.

21. Długoterminowe aktywa finansowe

	Stan na dzień	
	31.12.2013	31.12.2012
Długoterminowe aktywa finansowe		
Akcje/ Udziały w spółkach zależnych	8 095	8 095
Akcje i udziały pozostałe	3	3
Inne	-	-
	8 098	8 098
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe		
Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym (nota 34.1)	2 637	2 273
Należności długoterminowe	80	92
Inne	61	61
	2 778	2 426
Długoterminowe aktywa finansowe, razem	10 876	10 524

Akcje i udziały w podmiotach zależnych wyceniane są wg kosztu historycznego po pomniejszeniu o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Udziały/akcje w jednostkach zależnych na dzień 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku:

Nazwa Spółki	Charakter powiązania	Data objęcia kontroli/ znaczącego wpływu	Wartość akcji/udziałów wg ceny nabycia	Korekty aktualizujące wartość	Wartość bilansowa udziałów/akcji
MV Forte GmbH	Spółka zależna	14.08.1992	1 838	-	1 838
Forte Baldai UAB	Spółka zależna	16.04.1999	164	-	164
Forte Möbel AG	Spółka zależna	02.03.1999	352	-	352
Forte SK S r o	Spółka zależna	13.12.2002	96	-	96
Forte Furniture Ltd.	Spółka zależna	10.08.2005	6	-	6
Forte Iberia S.l.u.	Spółka zależna	15.09.2005	63	-	63
Forte Mobilier S.a.r.l.	Spółka zależna	17.11.2005	399	(399)	-
Kwadrat Sp. z o.o.	Spółka zależna	18.12.2008	5 514	-	5 514
Forte Mobila S.r.l.	Spółka zależna	12.09.2008	12	-	12
TM Handel Sp. z o.o.	Spółka zależna	12.05.2008	-	-	-
TM Handel Sp. z o.o. S.K.A.	Spółka zależna	30.10.2012	50	-	50
RAZEM			8 494	(399)	8 095

Udział Spółki w pozostałych jednostkach przedstawia się następująco:

Stan na 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku:

Nazwa Spółki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Wartość bilansowa udziałów / akcji
Meblopol	Poznań	Handel	3
Razem			3

21.1. Testy na utratę wartości akcji i udziałów w jednostkach zależnych

Dane finansowe uzyskane ze spółek zależnych, których udziały nie zostały objęte odpisami aktualizującymi, nie wskazują na wystąpienie utraty wartości udziałów, dlatego też nie przeprowadzono testów na utratę wartości udziałów w spółkach zależnych.

22. Zapasy

	Stan na dzień	
	31.12.2013	31.12.2012
Materiały (według ceny nabycia)	38 043	36 829
Produkcja w toku (według kosztu wytworzenia)	19 908	16 113
Produkty gotowe:		
Według ceny nabycia/kosztu wytworzenia	53 177	43 054
Według wartości netto możliwej do uzyskania	52 527	42 000
Towary	2 609	4 177
Zapasy ogółem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	113 087	99 119

Zmiany odpisu aktualizującego wartość zapasów przedstawiały się następująco:

	Zmiana stanu	
	2013	2012
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	3 294	4 246
Zwiększenie	3 262	880
Zmniejszenie	(1 106)	(1 832)
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia	5 450	3 294

Wyliczenia odpisu aktualizującego zapasy ujętego w księgach Spółki dokonano na podstawie przeglądów, analiz składów wszystkich grup materiałowych, a także doświadczenia z zagospodarowania materiałów słabo rotujących.

Pozycje asortymentowe zalegające na zapasie Spółki zostały poddane wszechstronnym analizom. Dokonano wytypowania zamienników, prac projektowych w zakresie zmian technologicznych oraz skompletowania z posiadanych półwyrobów gotowych mebli. W przypadku indeksów, dla których w ocenie Spółki, uzyskanie pełnej wartości może budzić wątpliwości, określono jaki procent wartości jest możliwy do odzyskania w ramach prowadzonych prac.

Dodatkowo dokonano szczegółowej analizy stopnia zużycia oraz uszkodzenia palet jako opakowań zwrotnych.

W ten sposób oszacowano, iż na moment bilansowy wartość odpisu aktualizującego wartość zapasów powinna wynosić 5 450 tysięcy zł. (w 2012 roku: 3 294 tysięcy zł.).

Odpis aktualizujący wartość zapasów został ujęty w rachunku zysków i strat w pozycji kosztu własnego sprzedaży oraz pozostałych kosztów operacyjnych.

Na zapasach wyrobów gotowych, produkcji w toku, towarach i materiałach zostały ustanowione zabezpieczenia kredytów o wartości 22 898 tysięcy zł. (w 2012 roku: 17 284 tysięcy zł.).

23. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności krótkoterminowe

	Stan na dzień	
	31.12.2013	31.12.2012
Należności z tytułu podatku dochodowego	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	6 938	13 969
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek	74 600	64 240
Pozostałe należności budżetowe	17 810	11 657
Pozostałe należności od jednostek powiązanych	-	-
Pozostałe należności od osób trzecich	138	149
Należności ogółem (netto)	99 486	90 015
Odpis aktualizujący należności	2 906	1 635
Należności brutto	102 392	91 650

Należności z tytułu dostaw i usług (brutto) o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty:

	Stan na dzień	
	31.12.2013	31.12.2012
a) do 1 miesiąca	46 596	42 681
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	16 194	8 394
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	58	145
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	-	-
e) powyżej 1 roku	-	-
f) należności przeterminowane	21 596	28 624
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (brutto)	84 444	79 844
Odpis aktualizujący należności	(2 906)	(1 635)
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (netto)	81 538	78 209

Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane (brutto) z podziałem na należności niespłacone w okresie:

	Stan na dzień	
	31.12.2013	31.12.2012
a) do 1 miesiąca	16 707	20 198
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 415	3 714
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	284	1 057
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	378	2 107
e) powyżej 1 roku	2 812	1 548
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane, razem (brutto)	21 596	28 624
Odpis aktualizujący należności	(2 906)	(1 635)
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane, razem (netto)	18 690	26 989

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w punkcie 34.1. dodatkowych not objaśniających.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają termin płatności od 1 do 3 miesięcy.

Spółka posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Znacząca część należności Spółki jest ubezpieczona, bądź zabezpieczona gwarancjami bankowymi z tytułu centralnego regulowania płatności.

Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku należności z tytułu dostaw i usług w łącznej kwocie 2 906 tysięcy zł. (na dzień 31 grudnia 2012 roku: 788 tysięcy zł.) zostały uznane za trudno ściągalne i w związku z tym objęte odpisem.

Na dzień 31 grudnia 2013 Spółka utworzyła odpis aktualizujący należności od spółki zależnej Forte Mobila SRL z Rumunii w wysokości 1 331 tysięcy zł. Odpis został dokonany z powodu znaczącego przeterminowania należności oraz braku szacunków dotyczących możliwości ich spłaty w najbliższej przyszłości.

Odpis aktualizujący wartość należności został ujęty w rachunku zysków i strat w pozycji pozostałe koszty operacyjne.

Zmiany odpisu aktualizującego należności przedstawiały się następująco:

	Zmiana stanu	
	2013	2012
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	1 635	1 237
Utworzenie	1 595	788
Wykorzystanie	(30)	(166)
Rozwiązanie	(294)	(224)
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia	2 906	1 635

Poniżej przedstawiono analizę należności z tytułu dostaw i usług, które na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz 31 grudnia 2012 roku były przeterminowane, ale nie uznano ich za nieściągalne:

	Razem	Nieprzetermi- nowane	Przeterminowane, lecz ściągalne				
			< 30 dni	30 – 90 dni	90 – 180 dni	180 – 365 dni	>365 dni
31 grudnia 2013	81 538	62 848	16 707	1 415	283	274	11
31 grudnia 2012	78 209	51 220	20 198	3 712	1 044	1 852	183

24. Rozliczenia międzyokresowe

Rozliczenia międzyokresowe	Stan na dzień	
	31.12.2013	31.12.2012
Ubezpieczenia majątkowe i komunikacyjne	719	998
Targi	318	576
Prace badawcze i rozwojowe	570	534
Podróże służbowe	87	144
Pozostałe	94	89
	1 788	2 341

25. Krótkoterminowe aktywa finansowe

Krótkoterminowe aktywa finansowe	Stan na dzień	
	31.12.2013	31.12.2012
Wartość godziwa instrumentów pochodnych (zerokosztowe strategie opcyjne)	9 318	8 950
Wynik na opcji rozliczonej w 01.2014	506	-
	9 824	8 950

Szczegółowy opis instrumentów pochodnych zawiera nota 36.2. dodatkowych informacji i objaśnień.

26. Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe

Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	Stan na dzień	
	31.12.2013	31.12.2012
Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym	960	943
Odsetki należne od pożyczek udzielonych podmiotom powiązanym	20	14
	980	957

Szczegóły pożyczek udzielonych podmiotom powiązanym przedstawione są w punkcie 34.1. dodatkowych not objaśniających.

27. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	Stan na dzień	
	31.12.2013	31.12.2012
Środki pieniężne w banku i w kasie	11 567	13 801
Inne środki pieniężne (lokaty overnight i lokaty poniżej 3 m-cy, obligacje z terminem wykupu poniżej 3 m-cy)	57 710	12 773
	69 277	26 574

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według wynegocjowanych stóp procentowych.

Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosi 69 277 tysięcy zł. (31 grudnia 2012 roku: 26 574 tysięcy zł.).

Na dzień 31 grudnia 2013 roku Spółka nie posiadała środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania (31 grudnia 2012 roku: nie występowały).

28. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/ rezerwowe**28.1. Kapitał podstawowy**

Kapitał akcyjny (akcje w sztukach)	Stan na dzień	
	31.12.2013	31.12.2012
Akcje zwykłe serii A o wartości nominalnej 1 złotych każda	8 793 992	8 793 992
Akcje zwykłe serii B o wartości nominalnej 1 złotych każda	2 456 380	2 456 380
Akcje zwykłe serii C o wartości nominalnej 1 złotych każda	6 058 000	6 058 000
Akcje zwykłe serii D o wartości nominalnej 1 złotych każda	2 047 619	2 047 619
Akcje zwykłe serii E o wartości nominalnej 1 złotych każda	4 327 093	4 327 093
Akcje zwykłe serii F o wartości nominalnej 1 złotych każda	68 000	68 000
	23 751 084	23 751 084

W roku obrotowym kończącym się 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku nie wystąpiły zmiany w kapitale zakładowym jednostki.

Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 1 złotych i zostały w pełni opłacone lub pokryte wkładem rzeczowym.

Prawa akcjonariuszy

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do głosu oraz co do dywidendy i prawa zwrotu z kapitału.

Akcjonariusze o znaczącym udziale

Lista akcjonariuszy posiadających, co najmniej 5% ogólnej liczby akcji Spółki na dzień 21 marca 2014 roku:

L.p.	Akcjonariusz	Liczba posiadanych akcji i głosów	% udział w kapitale zakładowym	% udział w ogólnej liczbie głosów
1.	MaForm Holding AG	7 013 889	29,53%	29,53%
2.	Amplico Otwarty Fundusz Emerytalny	4 000 000	16,84%	16,84%
3.	ING Otwarty Fundusz Emerytalny	1 500 000	6,32%	6,32%
5.	Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny	1 324 480	5,58%	5,58%
6.	Pioneer Fundusz Inwestycyjny Otwarty	1 206 097	5,08%	5,08%

28.2. Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

W ciągu roku zakończony 31 grudnia 2013 roku nie nastąpiły zdarzenia powodujące zmianę w kapitale ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej (31 grudnia 2012 roku: nie wystąpiły).

28.3. Pozostałe kapitały

Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych

	Stan na dzień	
	31.12.2013	31.12.2012
Skumulowany wynik osiągnięty na instrumentach finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne na początek okresu obrotowego	7 249	(10 605)
Kwota ujęta w kapitale własnym w okresie sprawozdawczym z tytułu transakcji zabezpieczających	3 777	22 042
Kwota przeniesiona do rachunku zysków i strat z tytułu:		
- nieefektywności zrealizowanych transakcji	(551)	-
- realizacji transakcji podlegających zabezpieczeniu	(2 857)	-
- zaprzestania rachunkowości zabezpieczeń	-	-
Odroczony podatek dochodowy	(70)	(4 188)
Skumulowany wynik osiągnięty na instrumentach finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne na koniec okresu obrotowego	7 548	7 249

Pozostałe kapitały rezerwowe i zapasowe

	Kapitał zapasowy tworzony ustawowo	Pozostałe kapitały rezerwowe i zapasowe	Razem
Na dzień 1 stycznia 2013 roku	1 250	136 244	137 494
Odpis z zysku na inwestycje i finansowanie działalności bieżącej Spółki	-	9 309	9 309
Na dzień 31 grudnia 2013 roku	1 250	145 553	146 803

	Kapitał zapasowy tworzony ustawowo	Pozostałe kapitały rezerwowe i zapasowe	Razem
Na dzień 1 stycznia 2012 roku	1 250	132 300	133 550
Odpis z zysku na inwestycje i finansowanie działalności bieżącej Spółki	-	3 945	3 945
Na dzień 31 grudnia 2012 roku	1 250	136 244	137 494

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, Spółka jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w sprawozdaniu Spółki, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego.

O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Zgodnie ze Statutem Spółki na podstawie uchwał Walnego Zgromadzenia kapitały rezerwowe mogą być użyte w szczególności na podwyższenie kapitału zakładowego oraz wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy.

28.4. Niepodzielony wynik finansowy i ograniczenia w wypłacie dywidendy

Zyski zatrzymane	31.12.2013	31.12.2012 (przekształcone)
Zysk netto	56 538	31 848
Niepodzielony wynik finansowy	23 505	23 693
	80 043	55 541

Niepodzielony wynik finansowy pochodzi z wyceny majątku trwałego do wartości godziwych ustalonych na moment przejścia Spółki na MSSF pomniejszonego o podatek odroczonego.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy (31 grudnia 2012 roku: nie wystąpiły).

28.5. Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji

MSR 29 „Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji” wymaga, by jednostki gospodarcze, które prowadziły działalności w warunkach hiperinflacji przeliczyły składniki kapitału własnego (z wyłączeniem zysków zatrzymanych oraz wszelkich nadwyżek z aktualizacji wyceny aktywów) stosując ogólny indeks cen począwszy od dat, w których kapitały te zostały wniesione lub powstały w inny sposób. Przyjmuje się, że w Polsce hiperinflacja występowała w latach 1989 – 1996.

Zdaniem Zarządu wątpliwości budzić może ujmowanie wspomnianej korekty jako niepokrytej straty z lat ubiegłych w sytuacji, gdy nie jest jasne, jakie skutki wywołuje korekta na gruncie KSH. W tej sytuacji zdaniem Zarządu ujęcie korekty hiperinflacyjnej bezpośrednio w kapitałach Spółki prezentowanych w bilansie mogłoby być mylące dla czytelników tego sprawozdania, z tego powodu biorąc pod uwagę zapisy MSR 1. 17 odpowiednie kwoty i sposób przeliczenia zostały ujęte jedynie w poniższej tabeli (w zł.). Uwzględniając poniżej przedstawioną informację sprawozdanie finansowe rzetelnie przedstawia sytuację majątkową i finansową oraz przepływy pieniężne Spółki jest zgodne z MSSF.

Kapitał podstawowy w księgach na koniec 1996 roku	17 308
Kapitał podstawowy po uwzględnieniu wskaźników hiperinflacji	25 758
Efekt korekty hiperinflacyjnej na kapitale podstawowym	(8 450)
Kapitał zapasowy w księgach na koniec 1996 roku	50 273
Kapitał zapasowy po uwzględnieniu wskaźników hiperinflacji	60 277
Efekt korekty hiperinflacyjnej na kapitale zapasowym	(10 004)
Łączny efekt korekty hiperinflacyjnej na zyskach zatrzymanych	(18 454)

29. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Krótkoterminowe	Nominalna stopa procentowa %	Termin spłaty	31.12.2013	31.12.2012
ING Bank Śląski S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 35 000 tysięcy zł - część krótkoterminowa	w zależności od waluty wykorzystania 1M WIBOR lub 1M EURIBOR lub 1M LIBOR	do 31.10.2015	-	20 193
PKO BP S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 000 tysięcy zł. - część krótkoterminowa	1 M WIBOR	do 30.06.2014	300	600

PKO BP S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 550 tysięcy EUR – część krótkoterminowa	1 M EURIBOR	do 31.03.2015	3 681	3 628
HSBC Bank Polska S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 500 tysięcy EUR – część krótkoterminowa	3 M EURIBOR	do 19.06.2015	5 278	5 203
Razem krótkoterminowe			9 259	29 624

Długoterminowe	Nominalna stopa procentowa %	Termin spłaty	31.12.2013	31.12.2012
PKO BP S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 550 tysięcy EUR – część długoterminowa	1M EURIBOR	do 31.03.2015	1 840	5 442
PKO BP S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 45 000 tysięcy zł. - część długoterminowa	w zależności od waluty wykorzystania 1M WIBOR lub 1M EURIBOR	do 19.12.2016	24 883	16 353
ING Bank Śląski S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 35 000 tysięcy zł- część długoterminowa	w zależności od waluty wykorzystania 1M WIBOR lub 1M EURIBOR lub 1M LIBOR	do 31.10.2015	28 816	-
PKO BP S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 000 tysięcy zł. - część długoterminowa	1 M WIBOR	do 30.06.2014	-	300
HSBC Bank Polska S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 500 tysięcy EUR – część długoterminowa	3 M EURIBOR	do 19.06.2015	2 639	7 805
Razem długoterminowe			58 178	29 900

Zabezpieczenia kredytów na dzień	31 grudnia 2013 roku
PKO BP S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 000 tysięcy zł.	1. Hipoteka zwykła na kwotę 3 000 tysięcy zł. na nieruchomości położonej w Ostrowi Maz. wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia 2. Hipoteka kaucyjna na kwotę 1 000 tysięcy zł. na nieruchomości położonej w Ostrowi Maz. wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia
PKO BP S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 550 tysięcy EUR.	1. Przewłaszczenie maszyn i urządzeń o wartości 14 252 tysięcy zł. wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia 2. Zastaw rejestrowy na urządzeniach o wartości 4 934 tysięcy zł. wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia
HSBC Bank Polska S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 500 tysięcy EUR	1. Zastaw rejestrowy na maszynach do najwyższej sumy zabezpieczenia wynoszącej 25 700 tysięcy zł. wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia 2. Oświadczenie kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji na podst. Art. 96 oraz art. 97 Prawa bankowego

PKO BP S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 45 000 tysięcy zł.	1. Zastaw rejestrowy na zapasach w fabryce w Hajnówce o wartości 23 043 tysięcy zł. wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia 2. Hipoteka kaucyjna łączna w kwocie 45 000 tysięcy zł. na nieruchomości położonej w Hajnówce i w Ostrowi Maz. wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia 3. Zastaw rejestrowy na liniach produkcyjnych o wartości 14 812 tysięcy zł. wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia
ING Bank Śląski S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 35 000 tysięcy zł.	1. Zastaw rejestrowy na mieniu ruchomym w fabryce w Suwałkach do najwyższej sumy 42 000 tysięcy zł. wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia 2. Hipoteka kaucyjna łączna do kwoty 42 000 tysięcy zł. ustanowiona na prawie użytkowania wieczystego gruntu oraz prawie własności budynków w fabryce w Suwałkach wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia
PKO BP S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 500 tysięcy EUR.	1. Zastaw rejestrowy na kupowanym mieniu ruchomym o wartości nie niższej niż 21 010 tysięcy zł 2. Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej 3. Weksel in blanco wystawiony przez Kredytobiorcę zaopatrzonej w deklarację wekslową
mBank S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 1 000 tysięcy EUR.	1. Weksel in blanco wystawiony przez Kredytobiorcę zaopatrzonej w deklarację wekslową

Podział kredytów ze względu na rodzaj waluty (w przeliczeniu na zł, w tysiącach zł.)

Waluta	Stan na dzień	
	31.12.2013	31.12.2012
PLN	300	900
EUR	66 521	56 007
USD	616	2 617
	67 437	59 524

Przy nominalnej stopie procentowej należy uwzględnić dodatkowo marżę banku, która zawiera się w granicach:

0,80% - 3,30% dla kredytów udzielonych w EUR

0,80% - 1,00% dla kredytów udzielonych w PLN

1,00% - 1,90 % dla kredytów udzielonych w USD

W dniu 16 września 2013 r. Zarząd Spółki podpisał z ING Bank Śląski S.A. umowę uzupełniającą do umowy kredytowej z dnia 24 czerwca 2003 r. zmienionej następnie umową uzupełniającą z dnia 28 maja 2010 r. Przedmiotem umowy uzupełniającej jest wydłużenie okresu kredytowania do dnia 31 października 2015 r. Na podstawie dotychczas obowiązującej umowy kredytowej Bank udzielił Emitentowi kredytu na kwotę 35 000 tysięcy zł.

Zarząd Spółki w dniu 20 grudnia 2013 roku podpisał z Powszechną Kasą Oszczędności Bank Polski S.A. aneks do umowy kredytu w rachunku bieżącym z dnia 14 lutego 2000 r. Na mocy niniejszego aneksu został wydłużony okres kredytowania do dnia 19 grudnia 2016 roku. Maksymalna kwota kredytu wynosi 45 000 tysięcy zł. bądź równowartość tej kwoty w EUR.

Ponadto w tym samym dniu tj. 20 grudnia 2013 roku zawarł z mBank S.A. umowę kredytową o kredyt wielowalutowy w rachunku bieżącym do łącznej wysokości nieprzekraczającej 1 000 tysięcy EUR. Wykorzystanie kredytu będzie następować poprzez realizację zleceń płatniczych w ciężar rachunków bieżących Emitenta prowadzonych w PLN, EUR lub USD. Okres kredytowania wynosi jeden rok i kończy się w dniu 16 grudnia 2014 roku.

W dniu 23 grudnia 2013 roku Spółka zawarła z Powszechną Kasą Oszczędności Bank Polski S.A. umowę kredytu inwestycyjnego w kwocie 3 500 tysięcy EUR na finansowanie i refinansowanie zakupu maszyn i urządzeń produkcyjnych. Ostateczny termin wykorzystania kredytu upływa z dniem 31 maja 2014 r. Kredyt udzielony został do grudnia 2018 r. Jego spłata następować będzie począwszy od 30 czerwca 2014 r. w równych kwartalnych ratach.

Na dzień bilansowy zakończony 31 grudnia 2013 roku wykorzystanie kredytu obrotowego dostępnego w mBank S.A. oraz kredytu inwestycyjnego w PKO BP S.A. wyniosło zero złotych, a ich zabezpieczenia zostały opisane w tabeli powyżej.

30. Rezerwy oraz rozliczenia międzyokresowe

Rezerwa na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia została opisana w nocie 16.1. dodatkowych not objaśniających.

Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	Stan na dzień	
	31.12.2013	31.12.2012
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu:		
Dotacja do zakupionych środków trwałych	86	110
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe, w tym:	31.12.2013	31.12.2012 (przekształcone)
Rozliczenia międzyokresowe kosztów z tytułu:		
Prowizje	1 294	1 744
Bonusy dla odbiorców	8 448	7 041
Urlopy	2 306	1 212
Premie	1 500	1 670
Koszty badania bilansu	56	30
Usługi obce	2 995	1 707
Pozostałe koszty	45	-
Rezerwy krótkoterminowe:		
Krótkoterminowa rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia	59	16
Naprawy gwarancyjne	973	759
Rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu:		
Dotacja do zakupionych środków trwałych	24	24
	17 700	14 203

Kwota 8 448 tysięcy zł. jest rezerwą utworzoną przez Spółkę na przyszłe bonusy, które są należne z tytułu zrealizowanej w roku 2013 sprzedaży do klientów, w szczególności z rynku niemieckiego, szwajcarskiego i austriackiego. Wypłata bonusów zostanie zrealizowana poprzez ich potrącenie od zapłat, które nastąpią po dniu bilansowym.

Kwota 2 995 tysięcy zł. jest rezerwą utworzoną przez Spółkę na koszty usług obcych, w szczególności: marketingowych, ubezpieczenia należności oraz utylizacji.

Spółka na dzień bilansowy zakończony 31 grudnia 2013 roku utworzyła rezerwę na premię dla Zarządu w wysokości 1 500 tysięcy zł.

Grupa tworzy rezerwę na koszty przewidywanych napraw gwarancyjnych oraz zwroty produktów sprzedanych w ciągu ostatniego roku w oparciu o poziom napraw gwarancyjnych oraz zwrotów odnotowanych w latach ubiegłych. Przewiduje się, że znacząca większość tych kosztów zostanie poniesiona w następnym roku obrotowym. Założenia zastosowane do obliczenia rezerwy na naprawy gwarancyjne i zwroty oparte zostały na bieżących poziomach sprzedaży i aktualnych dostępnych informacjach na temat zwrotów o rocznym okresie gwarancji i rękojmi na wszystkie sprzedane produkty.

31. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)

	Stan na dzień	
	31.12.2013	31.12.2012
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	39 197	32 565
Wobec jednostek powiązanych	3 097	5 841
Wobec jednostek pozostałych	36 100	26 724

Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych	4 836	3 541
Podatek dochodowy od osób fizycznych	1 154	769
Ubezpieczenia społeczne	3 420	2 571
Pozostałe	262	201
Pozostałe zobowiązania	12 495	8 322
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	8 953	6 415
Zobowiązania inwestycyjne	1 667	408
Zaliczki otrzymane na dostawy	726	327
Inne zobowiązania	1 149	1 172
	56 528	44 428
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	10 963	431
Zobowiązania razem	67 491	44 859

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań finansowych:

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w nocie 34.1. dodatkowych not objaśniających. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach od 7 do 45 dni. Pozostałe zobowiązania nie są oprocentowane i rozliczane są z 1 miesięcznym terminem płatności.

Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatków od towarów i usług jest zwracana Spółce przez właściwe organy podatkowe w okresach miesięcznych.

Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane w okresach wymagalności w ciągu całego roku obrotowego.

32. Zobowiązania warunkowe

W dniu 27 marca 2013 roku Spółka udzieliła czterech poręczeń kredytów zaciągniętych przez FURNIREX Sp. z o.o. z siedzibą w Hajnówce na sfinansowanie inwestycji technologicznej w łącznej wysokości 18 299 tys. zł. FURNIREX Sp. z o.o. złożyła Spółce Dominującej ofertę, zgodnie z którą zainwestowała środki otrzymane z kredytów technologicznych w nowoczesne inwestycje, które zostały zlokalizowane w wynajętej od Forte S.A. powierzchni produkcyjnej w Hajnówce. FURNIREX Sp. z o.o. z wykorzystaniem nowoczesnych technologii wykonuje usługi przerobu powierzonego materiału na rzecz FORTE i innych producentów mebli.

Poręczenia udzielone zostały na rzecz BRE Banku S.A. (aktualnie mBank S.A.) z okresem ważności do 30 czerwca 2018 roku.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku kwota kapitału pozostała do spłaty wynosiła 6 310 tysięcy zł.

33. Sprawy sądowe

Nie występują postępowania sądowe, których łączna wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Spółki.

34. Informacje o podmiotach powiązanych

34.1. Transakcje z podmiotami zależnymi

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych ze spółkami zależnymi:

Podmiot powiązany		Sprzedaż podmiotom powiązanym	Zakupy od podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
MV Forte GmbH	31.12.2013	1 013	12 836	902	2 423
	31.12.2012	776	10 099	711	3 638
Forte Möbel AG	31.12.2013	15 030	1 788	2 120	84
	31.12.2012	11 173	1 573	1 000	301

Forte Baldai UAB	31.12.2013	-	253	49	-
	31.12.2012	120	-	151	-
Forte SK S.r.o.	31.12.2013	168	1 947	-	138
	31.12.2012	204	2 169	109	167
Forte Furniture Ltd.	31.12.2013	-	475	-	40
	31.12.2012	-	589	-	48
Forte Iberia S.l.u	31.12.2013	6	757	-	62
	31.12.2012	-	707	-	12
Forte Mobilier S.a.r.l.	31.12.2013	-	338	1	41
	31.12.2012	-	-	136	-
Forte Mobila S.r.l.	31.12.2013	345	465	138	-
	31.12.2012	1 050	235	1 916	30
TM Handel Sp. z o.o.	31.12.2013	26 499	4 415	3 729	309
	31.12.2012	32 860	3 985	9 946	1 645
TM Handel Sp. z o.o. S.K.A	31.12.2013	1	-	-	-
	31.12.2012	-	-	-	-
FORT INVESTMENT Sp. z o.o.	31.12.2013	1	-	-	-
	31.12.2012	-	-	-	-
Kwadrat Sp. z o.o.	31.12.2013	-	-	-	-
	31.12.2012	-	-	-	-
Galeria Kwadrat Sp. z o.o.	31.12.2013	-	403	-	-
	31.12.2012	-	499	-	-
Razem	31.12.2013	43 063	23 677	6 939	3 097
	31.12.2012	46 183	19 856	13 969	5 841

Transakcje dotyczą sprzedaży produktów, towarów i usług oraz zakupów usług.

Wspólne przedsięwzięcie, w którym Spółka jest współnikiem

Spółka nie prowadzi wspólnych przedsięwzięć.

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

Wszelkie transakcje z podmiotami powiązanymi są przeprowadzane na warunkach stosowanych przez Spółkę w relacjach z podmiotami niepowiązanymi.

Kredyty i pożyczki udzielone podmiotom powiązanym

W okresie sprawozdawczym zakończonym w dniu 31 grudnia 2013 roku Spółka udzieliła pożyczek następującym jednostkom zależnym:

- w dniu 4 marca 2013 roku jednostce zależnej Galeria Kwadrat z siedzibą w Bydgoszczy na kwotę 1 254 tys. zł. Termin całkowitej spłaty pożyczki ustalono na 30 czerwca 2020 roku, odsetki płatne kwartalnie.

- w dniu 26 kwietnia 2013 roku jednostce zależnej Forte Mobilier S.a.r.l. z siedzibą w Lyonie na kwotę 80 tys. EUR. Termin całkowitej spłaty pożyczki ustalono na 30 czerwca 2017 roku, odsetki płatne kwartalnie.

- w dniu 11 grudnia 2013 roku jednostce zależnej Forte Baldai. z siedzibą w Wilnie na kwotę 25 tys. EUR. Termin całkowitej spłaty pożyczki ustalono na 31 grudnia 2018 roku, odsetki płatne kwartalnie.

Saldo udzielonych pożyczek na dzień 31 grudnia 2013 roku prezentuje poniższa tabela:

Podmiot powiązany	Wysokość pożyczki	Waluta pożyczki	Termin spłaty	Saldo pożyczki na dzień 31.12.2013	Wartość odsetek należnych na dzień 31.12.2013
Jednostki zależne:					
Kwadrat Sp. z o. o.	439	EUR	czerwiec 2018	1 517	6
Galeria Kwadrat Sp. z o.o.	1 254	PLN	czerwiec 2020	1 020	11
Forte SK S. r. o.	1 260	PLN	grudzień 2015	383	2
Forte Mobila S. r .l.	330	EUR	wrzesień 2014	283	-
Forte Mobilier S.a.r.l.	80	EUR	czerwiec 2017	290	1
Forte Baldai UAB	25	EUR	grudzień 2018	104	-
Razem:				3 597	20
W tym:					
Część krótkoterminowa:					
Kwadrat Sp. z o o				303	6
Galeria Kwadrat Sp. z o.o.				-	11
Forte SK S. r. o.				270	2
Forte Mobila S. r .l.				283	-
Forte Mobilier S.a.r.l.				83	1
Forte Baldai UAB				21	-
Razem:				960	20
Część długoterminowa:					
Kwadrat Sp. z o o				1 214	-
Galeria Kwadrat Sp. z o.o.				1 020	-
Forte SK S. r. o.				113	-
Forte Mobila S. r .l.				-	-
Forte Mobilier S.a.r.l.				207	-
Forte Baldai UAB				83	-
Razem:				2 637	-

Powyższe pożyczki zostały udzielone na warunkach rynkowych (oprocentowanie zmienne oparte o EURIBOR /WIBOR plus marża).

Saldo udzielonych pożyczek na dzień 31 grudnia 2012 roku :

Podmiot powiązany	Wysokość pożyczki	Waluta pożyczki	Termin spłaty	Saldo pożyczki na dzień 31.12.2012	Wartość odsetek należnych na dzień 31.12.2012
Jednostki zależne:					
Kwadrat Sp. z o o	439	EUR	czerwiec 2018	1 793	7
Forte SK S. r. o.	1 260	PLN	grudzień 2015	788	4
Forte Mobila S. r .l.	330	EUR	wrzesień 2014	635	3
Razem:				3 216	14
W tym:					
Część krótkoterminowa:					
Kwadrat Sp. z o o				298	7
Forte SK S. r. o.				248	4
Forte Mobila S. r .l.				397	3
Razem:				943	14
Część długoterminowa:					
Kwadrat Sp. z o o				1 495	-
Forte SK S. r. o.				540	-
Forte Mobila S. r .l.				238	-
Razem:				2 273	-

35. Instrumenty finansowe

35.1. Wartość bilansowa

Klasyfikacja instrumentów finansowych wg MSR 39 na dzień 31 grudnia 2013 roku									
	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Ogółem
Aktywa finansowe trwałe:	-	-	3	2 637	-	-	-	-	2 640
Aktywa finansowe	-	-	3	2 637	-	-	-	-	2 640
Aktywa finansowe obrotowe:	-	-	-	151 933	-	-	9 824	-	161 757
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	-	81 676	-	-	-	-	81 676
Należności z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	-	9 824	-	9 824
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	69 277	-	-	-	-	69 277
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	-	980	-	-	-	-	980
Zobowiązania finansowe długoterminowe:	-	-	-	-	-	(58 178)	-	(2 115)	(60 293)
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	-	-	-	-	-	(58 178)	-	-	(58 178)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	-	-	-	-	-	-	-	(2 115)	(2 115)
Zobowiązania krótkoterminowe	-	-	-	-	-	(51 998)	-	(756)	(52 754)
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	-	-	-	(42 739)	-	-	(42 739)
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bieżąca część kredytów bankowych i pożyczek	-	-	-	-	-	(9 259)	-	-	(9 259)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	-	-	-	-	-	-	-	(756)	(756)
	-	-	3	154 570	-	(110 176)	9 824	(2 871)	51 350

Klasyfikacja instrumentów finansowych wg MSR 39 na dzień 31 grudnia 2012 roku									
	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Ogółem
Aktywa finansowe trwałe:	-	-	3	2 364	-	-	-	-	2 367
Aktywa finansowe	-	-	3	2 364	-	-	-	-	2 367
Aktywa finansowe obrotowe:	-	-	-	105 889	-	-	8 950	-	114 839
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	-	78 358	-	-	-	-	78 358
Należności z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	-	8 950	-	8 950
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	26 574	-	-	-	-	26 574
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	-	957	-	-	-	-	957
Zobowiązania finansowe długoterminowe:	-	-	-	-	-	(29 900)	-	(1 914)	(31 814)
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	-	-	-	-	-	(29 900)	-	-	(29 900)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	-	-	-	-	-	-	-	(1 914)	(1 914)
Zobowiązania krótkoterminowe	-	-	-	-	-	(64 096)	-	(1 128)	(65 224)
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	-	-	-	(34 472)	-	-	(34 472)
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bieżąca część kredytów bankowych i pożyczek	-	-	-	-	-	(29 624)	-	-	(29 624)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	-	-	-	-	-	-	-	(1 128)	(1 128)
	-	-	3	108 253	-	(93 996)	8 950	(3 042)	20 168

35.2. Wartość godziwa

	Na dzień 31.12.2013		Na dzień 31.12.2012	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa finansowe trwałe	2 640	2 640	2 367	2 367
Należności z tytułu instrumentów pochodnych	9 824	9 824	8 950	8 950
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	69 277	69 277	26 574	26 574
Pozostałe obrotowe aktywa finansowe	980	980	957	957
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	(58 178)	(58 178)	(29 900)	(29 900)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu długoterminowe	(2 115)	(2 115)	(1 914)	(1 914)
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-
Bieżąca część kredytów bankowych i pożyczek	(9 259)	(9 259)	(29 624)	(29 624)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu krótkoterminowe	(756)	(756)	(1 128)	(1 128)

Spółka nie porównuje wartości bilansowych i wartości godziwych tych klas instrumentów finansowych, które mają charakter należności lub zobowiązań krótkoterminowych.

Akcje i udziały zaliczane do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży dotyczą podmiotów nienotowanych, dla których brak jest możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi i wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości.

35.3. Hierarchia wartości godziwej

Poniższa nota prezentuje ujawnienia dotyczące wyłącznie instrumentów finansowych wycenianych w bilansie według wartości godziwej.

	na dzień 31.12.2013		na dzień 31.12.2012	
	Poziom 2	Poziom 3	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa finansowe trwałe	-	3	-	3
Należności z tytułu instrumentów pochodnych	9 824	-	8 950	-
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-
	9 824	3	8 950	3

Metody ustalania wartości godziwej instrumentów finansowych.**Poziom I**

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2013 roku Spółka nie posiadała instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej kwalifikowanych do poziomu I (w 2012 roku: nie występowały).

Poziom II

Do poziomu II Spółka kwalifikuje należności lub zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych. Zmiany wartości godziwej instrumentów spełniających kryteria rachunkowości zabezpieczeń zalicza się, w części efektywnej do kapitałów własnych Spółki, a w części nieefektywnej do rachunku zysków i strat. W momencie realizacji zabezpieczanego przychodu ze sprzedaży zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających ujmowane są w bieżącym wyniku finansowym. Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają kryteriów rachunkowości zabezpieczeń są odnoszone bezpośrednio w wynik finansowy roku obrotowego.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych ustalana jest przy zastosowaniu modeli wyceny instrumentów finansowych przy zastosowaniu ogólnie dostępnych kursów walutowych (kurs EUR- 4,1472) i stóp procentowych (1M -12 M WIBID, 1M-12M EURIBOR). Wskaźniki zmienności kursów walut pozyskiwane są z serwisu Reuters i kształtują się następująco:

EUR/PLN PUT - płaszczyzna zmienności na koniec grudnia 2013				EUR/PLN CALL - płaszczyzna zmienności na koniec grudnia 2013			
Tenor	Maturity	ATM Bid	ATM Ask	Tenor	Maturity	ATM Bid	ATM Ask
DD	2014-01-02	3,28%	4,98%	DD	2014-01-02	3,28%	4,98%
3 Days	2014-01-03	3,28%	4,98%	3 Days	2014-01-03	3,28%	4,98%
1 Week	2014-01-07	3,28%	4,98%	1 Week	2014-01-07	3,28%	4,98%
2 Weeks	2014-01-14	3,64%	5,06%	2 Weeks	2014-01-14	3,64%	5,06%
3 Weeks	2014-01-21	4,00%	5,14%	3 Weeks	2014-01-21	4,00%	5,14%
1 Month	2014-01-31	4,51%	5,26%	1 Month	2014-01-31	4,51%	5,26%
2 Months	2014-02-28	4,93%	5,68%	2 Months	2014-02-28	4,93%	5,68%
3 Months	2014-03-31	5,38%	6,08%	3 Months	2014-03-31	5,38%	6,08%
4 Months	2014-04-30	5,72%	6,41%	4 Months	2014-04-30	5,72%	6,41%
5 Months	2014-06-02	6,10%	6,77%	5 Months	2014-06-02	6,10%	6,77%
6 Months	2014-06-30	6,43%	7,08%	6 Months	2014-06-30	6,43%	7,08%
7 Months	2014-07-31	6,59%	7,25%	7 Months	2014-07-31	6,59%	7,25%
8 Months	2014-09-01	6,75%	7,44%	8 Months	2014-09-01	6,75%	7,44%
9 Months	2014-09-30	6,90%	7,60%	9 Months	2014-09-30	6,90%	7,60%
10 Months	2014-10-31	7,06%	7,78%	10 Months	2014-10-31	7,06%	7,78%
11 Months	2014-12-01	7,22%	7,95%	11 Months	2014-12-01	7,22%	7,95%
1 Year	2014-12-31	7,38%	8,13%	1 Year	2014-12-31	7,38%	8,13%
1Y 3M	2015-03-31	7,38%	8,13%	1Y 3M	2015-03-31	7,38%	8,13%
1Y 6M	2015-06-30	7,38%	8,13%	1Y 6M	2015-06-30	7,38%	8,13%
1Y 9M	2015-09-30	7,38%	8,13%	1Y 9M	2015-09-30	7,38%	8,13%
2 Years	2015-12-31	7,38%	8,13%	2 Years	2015-12-31	7,38%	8,13%

Do wyceny opcji europejskich Spółka stosuje model Garmana – Kohlhagena.

Kursy po jakich są zawierane opcje walutowe zaprezentowano w nocie nr 36.2 Rachunkowość zabezpieczeń.

Poziom III

Do poziomu III zakwalifikowane są udziały posiadane w spółkach nienotowanych, dla których nie jest możliwe wiarygodne ustalenie ich wartości godziwej. Dla spółek tych nie istnieją aktywne rynki ani nie odnotowano porównywalnych transakcji na tego typu walorach. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej udziały te wyceniane są według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

	Stan na dzień	
	31.12.2013	31.12.2012
Stan na początek okresu	3	3
Odpisy aktualizujące	-	-
Sprzedaż	-	-
Stan na koniec okresu	3	3

W okresie sprawozdawczym nie miało miejsca przekwalifikowanie, ani przesunięcie instrumentów finansowych między poszczególnymi poziomami (w okresie porównywalnym: nie występowało).

35.4. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat dotyczących instrumentów finansowych ujęte w rachunku zysków i strat.

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat (w tym przychody i koszty odsetkowe) na dzień 31 grudnia 2013 roku								
	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa/Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Ogółem
Przychody/(koszty) z tytułu odsetek	-	-	-	1 220	(1 006)	-	(89)	125
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	-	-	-	467	(333)	-	-	134
(Utworzenie)/rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	-	-	(1 301)	-	-	-	(1 301)
Dywidendy	-	-	25	-	-	-	-	25
Zyski/(straty) ze zbycia/realizacji instrumentów finansowych	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekta sprzedaży z tytułu transakcji zabezpieczających	-	-	-	-	-	2 857	-	2 857
Zyski/(straty) z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	552	-	552
Ogółem zysk/(strata) netto	-	-	25	386	(1 339)	3 409	(89)	2 392

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat (w tym przychody i koszty odsetkowe) na dzień 31 grudnia 2012 roku

	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa/Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Ogółem
Przychody/(koszty) z tytułu odsetek	-	-	-	785	(1 265)	-	(140)	(620)
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	-	-	-	(6 771)	7 175	-	-	404
(Utworzenie)/rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	-	-	(563)	-	-	-	(563)
Dywidendy	-	-	7	-	-	-	-	7
Zyski/(straty) ze zbycia/realizacji instrumentów finansowych	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekta sprzedaży z tytułu transakcji zabezpieczających	-	-	-	-	-	-	-	-
Zyski/(straty) z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	-	-	-
Ogółem zysk/(strata) netto	-	-	7	(6 549)	5 910	-	(140)	(772)

36. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Poza instrumentami pochodnymi, do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Spółka, należą kredyty bankowe, umowy leasingu finansowego z opcją zakupu, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Spółki. Spółka posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Spółka zawiera również transakcje z udziałem instrumentów pochodnych, przede wszystkim walutowe kontrakty terminowe typu *zerokosztowe strategie opcyjne*. Celem tych transakcji jest zarządzanie ryzykiem walutowym powstającym w toku działalności Spółki.

Zasadą stosowaną przez Spółkę obecnie i przez cały okres objęty badaniem jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Spółki obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Spółka monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych. Zasady rachunkowości Spółki dotyczące instrumentów pochodnych zostały omówione w nocie 6.19.

36.1. Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Spółki na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych, które są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych (WIBOR, EURIBOR, LIBOR) powiększonych o marżę. W celu analizy wrażliwości na zmiany stopy procentowej długoterminowych zobowiązań finansowych Spółki tj. kredytów oraz zobowiązań z tytułu leasingu finansowego, założono spadek ich oprocentowania w skali roku – dla EURIBOR o 0,10 pkt. % oraz wzrost oprocentowania w skali roku dla WIBOR o 0,50 pkt. % oraz wzrost oprocentowania w skali roku dla LIBOR o 0,05 % (2012: WIBOR- spadek o 0,75 pkt %; EURIBOR wzrost o 0,5 pkt %, LIBOR- brak)

Spółka nie posiada instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem stóp procentowych.

Ryzyko stopy procentowej - wrażliwość na zmiany

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych przy założeniu niezmienności innych czynników w związku z zobowiązaniami o zmiennej stopie procentowej.

	Zmiana punktów procentowych	Wpływ na wynik finansowy brutto
Rok zakończony dnia 31.12.2013		
PLN	0,50%	(135)
EUR	-0,10%	33
USD	0,05%	(1)
Rok zakończony dnia 31.12.2012		
PLN	-0,75%	139
EUR	0,50%	(66)

Wartość bilansowa instrumentów finansowych Spółki narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe

31 grudnia 2013 - Oprocentowanie zmienne

	<1rok	1–2 lat	2-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty bankowe	9 259	4 479	53 699	-	67 437
Leasing finansowy	756	1 367	748	-	2 871

31 grudnia 2012 - Oprocentowanie zmienne

	<1rok	1–2 lat	2-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty bankowe	29 624	25 484	4 416	-	59 524
Leasing finansowy	1 128	549	1 365	-	3 042

Efektywna stopa procentowa dla kredytów zaciągniętych przez Spółkę wynosiła na dzień 31 grudnia 2013 roku 1,3871 % (2012: 1,5796%).

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku. Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu są stałe przez cały okres do upływu terminu zapadalności/wymagalności tych instrumentów. Pozostałe instrumenty finansowe Spółki, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

36.2. Ryzyko walutowe

Spółka narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji sprzedaży. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez jednostkę operacyjną sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta wyceny. Około 82 % zawartych przez Spółkę transakcji sprzedaży wyrażonych jest w walutach innych niż waluta sprawozdawcza jednostki operacyjnej dokonującej sprzedaży.

Spółka stara się negocjować warunki zabezpieczających instrumentów pochodnych w taki sposób, by odpowiadały one warunkom zabezpieczanej pozycji i zapewniały dzięki temu maksymalną skuteczność zabezpieczenia.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto w związku ze zmianą wartości godziwej aktywów i zobowiązań pieniężnych na racjonalnie możliwe wahania kursu EUR, GBP i USD (łącznie) przy założeniu niezmienności innych czynników.

Do analizy przyjęto założenia zmiany kursów walut w oparciu o publikowane prognozy rynkowe: dla danych na dzień 31 grudnia 2013 roku przyjęto wzrost wszystkich wymienionych kursów o 5 % (2012: wzrost o 5 %) oraz spadek o 5 % w ciągu roku (2012: spadek o 5%).

	Procentowa zmiana	Wpływ na wynik finansowy	Wpływ na kapitał
31 grudnia 2013			
Należności handlowe	5%	3 829	-
Pożyczki udzielone	5%	110	-
Środki pieniężne	5%	522	-
Instrumenty zabezpieczające	5%	-	(9 615)
Zobowiązania handlowe	5%	(1 129)	-
Kredyty bankowe	5%	(3 357)	-
Leasing	5%	(136)	-
Razem wpływ wzrostu		(161)	(9 615)
Należności handlowe	-5%	(3 829)	-
Pożyczki udzielone	-5%	(110)	-
Środki pieniężne	-5%	(522)	-
Instrumenty zabezpieczające	-5%	-	13 444
Zobowiązania handlowe	-5%	1 129	-
Kredyty bankowe	-5%	3 357	-
Leasing	-5%	136	-
Razem wpływ spadku		161	13 444
31 grudnia 2012			
Należności handlowe	5%	3 245	-
Pożyczki udzielone	5%	122	-
Środki pieniężne	5%	613	-
Instrumenty zabezpieczające	5%	-	(5 673)
Zobowiązania handlowe	5%	(1 000)	-
Kredyty bankowe	5%	(2 931)	-
Razem wpływ wzrostu		49	(5 673)
Należności handlowe	-5%	(3 245)	-
Pożyczki udzielone	-5%	(122)	-
Środki pieniężne	-5%	(613)	-

Instrumenty zabezpieczające	-5%	-	9 336
Zobowiązania handlowe	-5%	1 000	-
Kredyty bankowe	-5%	2 931	-
Razem wpływ spadku		(49)	9 336

Zabezpieczenie przed ryzykiem walutowym

Podstawową metodą zarządzania ryzykiem walutowym są strategie zabezpieczające wykorzystujące instrumenty pochodne. Spółka stosuje do zabezpieczenia przyszłych transakcji walutowych symetryczne strategie opcyjne oraz kontrakty forward.

Wpływ instrumentów pochodnych na sprawozdanie z sytuacji finansowej

Na dzień 31 grudnia 2013 roku wartość godziwa otwartych pozycji w instrumentach pochodnych wyniosła 9 318 tysięcy zł. i w całości została ujęta w należnościach z tytułu pochodnych instrumentów finansowych.

Wpływ instrumentów pochodnych na wynik finansowy i inne całkowite dochody

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2013 roku wynik na instrumentach pochodnych ukształtował się na poziomie 3 409 tysięcy zł. i dotyczył realizacji wygasających strategii opcyjnych objętych rachunkowością zabezpieczeń.

Wpływ instrumentów pochodnych na wynik okresu

	01.01-31.12.2013	01.01-31.12.2012
Wpływy na przychody ze sprzedaży	2 857	-
Wpływy na przychody/koszty finansowe , z tego:	552	-
- z tytułu realizacji instrumentów pochodnych w okresie	500	-
- z tytułu wyceny instrumentów pochodnych w okresie	52	-
Wpływy z instrumentów pochodnych na wynik okresu, łącznie:	3 409	-

Rachunkowość zabezpieczeń

Opis ważniejszych zasad stosowanych odnośnie rachunkowości zabezpieczeń przedstawiony został w nocie 6.20. Zgodnie z nimi zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających zalicza się, w części efektywnej do kapitałów własnych Spółki, a w części nieefektywnej do rachunku zysków i strat. W momencie realizacji zabezpieczanego przychodu ze sprzedaży zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających ujmowane są w bieżącym wyniku finansowym.

Nie rzadziej niż na dzień rozpoczęcia zabezpieczenia oraz na koniec każdego miesiąca, dokonuje się oceny efektywności prospektywnej porównując skumulowaną zmianę wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego do skumulowanej zmiany wartości przyszłych przepływów.

Na koniec każdego miesiąca dokonuje się pomiaru efektywności zabezpieczania - efektywność retrospektywna- porównując skumulowaną zmianę wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego do skumulowanej zmiany wartości przyszłych przepływów pieniężnych oszacowaną na podstawie danych dotyczących rynku walutowego z dnia wyceny.

Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających

Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych przedstawiono w punkcie 28.3. dodatkowych not objaśniających.

Wartość godziwa kontraktów walutowych

Na dzień 31 grudnia 2013 roku wartość godziwa kontraktów walutowych spełniających kryterium zaliczenia ich do rachunkowości zabezpieczeń wynosiła 9 318 tysięcy zł. i jako wartość efektywna w całości została ujęta w kapitale rezerwowym z aktualizacji wyceny oraz w należnościach z tytułu pochodnych instrumentów finansowych.

Dodatkowo na dzień bilansowy w należnościach z tytułu pochodnych instrumentów finansowych ujęto kwotę 506 tysięcy zł jako wynik na zapadłej w dniu 31 grudnia 2013 roku opcji , której pieniężne rozliczenie z bankiem nastąpiło w dniu 03 stycznia 2014 roku.

Poniższa tabela zawiera zbiorcze dane dotyczące wartości godziwych i terminy rozliczeń, a także zbiorcze informacje dotyczące kwoty (wielkości) będącej podstawą przyszłych płatności oraz ceny realizacji efektywnych kontraktów terminowych. Terminy rozliczeń są zbieżne z terminami, w których kwoty odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny z tytułu tych transakcji zostaną odniesione do rachunku zysków i strat.

Waluta	Kwota w walucie	Typ transakcji	Data zawarcia	Data realizacji	Kurs terminowy	Nazwa Banku	Wartość godziwa
EUR	7 000	Opcja Put	03.2012	09.2014-12.2014	4,2000	PKO BP S.A.	681
EUR	7 000	Opcja Call	03.2012	09.2014-12.2014	4,7110	PKO BP S.A.	(55)
EUR	20 000	Opcja Put	06.2012	01.2014-05.2014	4,3000	PKO BP S.A.	2 797
EUR	20 000	Opcja Call	06.2012	01.2014-05.2014	4,9830-5,1400	PKO BP S.A.	0
EUR	9 000	Opcja Put	03.2013	12.2014-02.2015	4,2000	PKO BP S.A.	979
EUR	9 000	Opcja Call	03.2013	12.2014-02.2015	4,7110-4,7580	PKO BP S.A.	(134)
EUR	8 000	Opcja Put	05.2013	03.2015-04.2015	4,1800-4,2000	PKO BP S.A.	860
EUR	8 000	Opcja Call	05.2013	03.2015-04.2015	4,6760-4,7000	PKO BP S.A.	(228)
EUR	10 000	Opcja Put	11.2013	08.2015-09.2015	4,2500	PKO BP S.A.	1 393
EUR	10 000	Opcja Call	11.2013	08.2015-09.2015	4,6300	PKO BP S.A.	(609)
Razem						PKO BP S.A.	5 684
EUR	14 000	Opcja Put	01.2013	06.2014-12.2014	4,1500-4,2000	mBank S.A.	1 141
EUR	14 000	Opcja Call	01.2013	06.2014-12.2014	4,6660-4,8000	mBank S.A.	(52)
EUR	4 000	Opcja Put	05.2013	05.2015	4,3000	mBank S.A.	650
EUR	4 000	Opcja Call	05.2013	05.2015	4,7530	mBank S.A.	(105)
EUR	4 000	Opcja Put	06.2013	06.2015	4,3500	mBank S.A.	763
EUR	4 000	Opcja Call	06.2013	06.2015	4,8610	mBank S.A.	(75)
EUR	4 000	Opcja Put	08.2013	07.2015	4,2600	mBank S.A.	573
EUR	4 000	Opcja Call	08.2013	07.2015	4,8000	mBank S.A.	(112)
Razem						mBank S.A.	2 783
EUR	6 000	Opcja Put	04.2012	01.2014-03.2014	4,3000	HSBC Bank Polska S.A.	851
EUR	6 000	Opcja Call	04.2012	01.2014-03.2014	4,8100-4,8850	HSBC Bank Polska S.A.	0
Razem						HSBC Bank Polska S.A.	851

Ryzyka związane z terminowymi kontraktami walutowymi to ryzyka stopy procentowej, kursu walutowego oraz niewypłacalności drugiej strony transakcji. Ryzyko kredytowe jest jednak ograniczone, gdyż drugą stroną transakcji są banki o wysokim standingu finansowym.

36.3. Ryzyko kredytowe

W Spółce funkcjonuje procedura przyznawania kontrahentowi limitu kredytu kupieckiego i określenie formy jego zabezpieczenia. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji.

Większa część należności handlowych jest ubezpieczona, bądź zabezpieczona gwarancjami bankowymi z tytułu tzw. centralnego regulowania płatności. Dodatkowo należności kontrahentów są regularnie monitorowane przez służby handlowe i finansowe.

W przypadku wystąpienia należności przeterminowanych zgodnie z obowiązującymi procedurami następuje wstrzymanie sprzedaży i uruchamiana jest windykacja należności.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Spółki, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej, ryzyko kredytowe Spółki powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy.

W Spółce nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego.

36.4. Ryzyko związane z płynnością

Spółka narażona jest na ryzyko płynności wynikające z relacji zobowiązań krótkoterminowych do aktywów obrotowych. Spółka monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Spółki jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty bankowe oraz umowy leasingu finansowego.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Spółki na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz na dzień 31 grudnia 2012 roku wg daty ich zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

31 grudnia 2013	<1rok	1–2 lat	2-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty bankowe	9 259	4 479	53 699	-	67 437
Leasing finansowy	756	1 367	748	-	2 871
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	56 528	-	-	-	56 528
	66 543	5 846	54 447	-	126 836

31 grudnia 2012	<1rok	1–2 lat	2-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty bankowe	29 624	25 484	4 416	-	59 524
Leasing finansowy	1 128	549	1 365	-	3 042
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	44 428	-	-	-	44 428
	75 180	26 033	5 781	-	106 994

37. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Spółki i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Spółka zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Spółka może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Spółka monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Zasady Spółki stanowią, by wskaźnik ten mieścił się w przedziale 20% - 40%.

	31.12.2013	31.12.2012
Oprocentowane kredyty i pożyczki	67 437	59 524
Leasing finansowy	2 871	3 042
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	100 279	75 058
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(69 277)	(26 574)
Zadłużenie netto	101 310	111 050

Kapitał podstawowy	23 751	23 751
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	111 646	111 646
Pozostałe kapitały rezerwowe	146 803	137 494
Kapitał z aktualizacji wyceny	7 548	7 249
Kapitał z połączenia	(1 073)	(1 073)
Program motywacyjny	420	198
Zyski zatrzymane	80 043	55 541
Kapitał razem	369 138	334 806
Kapitał i zadłużenie netto	470 448	445 856
Wskaźnik dźwigni	21,50%	24,91%

37.1. Transakcje z udziałem Zarządu, kluczowego kierownictwa lub członków ich najbliższych rodzin.

Program motywacyjny dla Członków Zarządu Jednostki Dominującej i emisja warrantów subskrypcyjnych serii A, B i C z wyłączeniem prawa poboru warrantów subskrypcyjnych serii A, B i C

W związku z tym, iż na dzień 31 grudnia 2013 roku został spełniony warunek nierynkowy wzrostu zysku netto na jedną akcję Jednostki Dominującej, ustalony na podstawie skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej, Spółka przyjęła liczbę 150.000 warrantów jako pozostałych do wykonania na ten dzień. Tym samym wartość całkowitego kosztu rozpoznanego w okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2013 roku wyniosła 222 tysiące zł.

Zakres przyjętego programu motywacyjnego dla niezrealizowanej Serii prezentuje poniższa tabela, zgodna z zatwierdzonym Regulaminem Programu Motywacyjnego.

Seria C	
Liczba warrantów subskrypcyjnych	150.000
Okres nabywania uprawnień	01.01.2013 - 31.12.2013
Cena emisyjna akcji serii G	11,52 zł.
Warunki uprawniające do nabycia warrantów	1/wzrost o co najmniej 10% średniego kursu akcji Spółki na GPW w grudniu 2013 roku w stosunku do średniego kursu akcji Spółki na GPW w grudniu 2012 roku 2/wzrost o co najmniej 10% zysku netto na jedną akcję Spółki na dzień 31 grudnia 2013 w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku 3/ pełnienie funkcji Członka Zarządu Spółki, przez co najmniej sześć miesięcy w danym okresie i pozostawanie nimi na koniec danego okresu oraz uzyskanie absolutionum z pełnienia funkcji Członka Zarządu Spółki w danym okresie

Liczba i średnie ważone ceny wykonania warrantów są następujące:

	Seria	Liczba Warrantów	śr. ważona cena wykonania
Występujące na 31.12.2013	C	150 000	11,52
Przyznane w 2012		-	-
Umorzone/wygasłe w 2012	B	150 000	11,52
Przyznane w 2011		-	-
Umorzone/wygasłe w 2011	A	150 000	11,52

37.2. Podmiot o znaczącym wpływie na Spółkę

Informacja o podmiotach posiadających powyżej 5% udziałów w kapitale jednostki została przedstawiona w nocie 28.1.

37.3. Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

Wszelkie transakcje z podmiotami powiązanymi są przeprowadzane na warunkach stosowanych przez Spółkę w relacjach z podmiotami niepowiązanymi.

37.4. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Spółki

Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki:

Okres 12 miesięcy zakończony		
	31.12.2013	31.12.2012
Wynagrodzenie Zarządu, w tym:	7 433	6 519
w przedsiębiorstwie Emitenta	6 800	5 809
Maciej Formanowicz	1 471	1 548
Robert Rogowski	1 199	1 127
Gert Coopmann	2 484	1 994
Klaus Dieter Dahlem	1 646	1 140
z tytułu pełnienia funkcji we władzach jednostek zależnych	633	710
Maciej Formanowicz	557	603
Robert Rogowski	-	-
Gert Coopmann	76	107
Klaus Dieter Dahlem	-	-
Rada Nadzorcza:	216	216
Zbigniew Sebastian	48	48
Władysław Frasyniuk	42	42
Stanisław Krauz	42	42
Marek Rocki	42	42
Tomasz Domagalski	42	42

Wynagrodzenie wypłacone lub należne pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej:

Rok zakończony		
	31.12.2013	31.12.2012
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	4 493	4 232
Nagrody jubileuszowe	-	-
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	66
Świadczenia pracownicze w formie akcji własnych	-	-
Łączna kwota wynagrodzenia wypłaconego głównej kadrze kierowniczej (za wyjątkiem członków Zarządu i Rady Nadzorczej)	4 493	4 298

37.5. Udziały wyższej kadry kierowniczej w programie akcji pracowniczych

W okresie sprawozdawczym programy akcji pracowniczych nie występowały.

38. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Spółce w okresie styczeń – grudzień roku kształtowało się następująco:

	2013	2012
Zarząd Spółki	4	4
Administracja	115	105
Dział sprzedaży	224	240
Pion produkcji	1 462	1 358
Pozostali	337	312
Razem	2 142	2 019

39. Zdarzenia następujące po bilansowym zakończeniu okresu sprawozdawczego

W dniu 10 stycznia 2014 roku Pan Robert Sławomir Rogowski złożył rezygnację z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Emitenta. Powodem rezygnacji były sprawy osobiste. W tym samym dniu Rada Nadzorcza Spółki powołała z dniem 1 marca 2014 roku Pana Mariusza Jacka Gazdę na Członka Zarządu Emitenta.

Spółka zawarła umowy na następujące zerokosztowe transakcje sprzedaży opcji Call i zakupu opcji Put zabezpieczające przed ryzykiem kursowym:

- w dniu 21 stycznia 2014 roku z mBank S.A.:

1. 2.500.000 EUR – Put 4,2200 – Call 4,5870 z datą wygaśnięcia 2015-10-29
2. 2.500.000 EUR – Put 4,2200 – Call 4,5870 z datą wygaśnięcia 2015-11-27
3. 2.500.000 EUR – Put 4,2200 – Call 4,5870 z datą wygaśnięcia 2015-12-28

Łączna kwota nominalna przedmiotowych transakcji wynosi 15 mln EUR (po 7,5 mln EUR dla każdego rodzaju opcji), co stanowi równowartość kwoty 62,5 mln zł.

- w dniu 24 stycznia 2014 roku z mBank S.A.:

1. 2.500.000 EUR – Put 4,2710 – Call 4,5900 z datą wygaśnięcia 2015-10-15
2. 2.500.000 EUR – Put 4,2710 – Call 4,5900 z datą wygaśnięcia 2015-11-13
3. 2.000.000 EUR – Put 4,2710 – Call 4,5900 z datą wygaśnięcia 2015-12-14

Łączna kwota nominalna przedmiotowych transakcji wynosi 14 mln EUR (po 7 mln EUR dla każdego rodzaju opcji), co stanowi równowartość kwoty 58,8 mln zł.

- w dniu 14 marca 2014 roku z ING Bank Śląski S.A.

1. 1.000.000 EUR – Put 4,2600 – Call 4,7305 z datą wygaśnięcia 2015-07-29
2. 1.000.000 EUR – Put 4,2600 – Call 4,7305 z datą wygaśnięcia 2015-09-14
3. 1.500.000 EUR – Put 4,2600 – Call 4,7305 z datą wygaśnięcia 2015-10-15
4. 1.500.000 EUR – Put 4,2600 – Call 4,7305 z datą wygaśnięcia 2015-10-29
5. 1.500.000 EUR – Put 4,2600 – Call 4,7305 z datą wygaśnięcia 2015-11-13
6. 1.500.000 EUR – Put 4,2600 – Call 4,7305 z datą wygaśnięcia 2015-11-27
7. 1.000.000 EUR – Put 4,2600 – Call 4,7305 z datą wygaśnięcia 2015-12-14

- w dniu 14 marca 2014 roku z PKO Bank Polski S.A.

1. 2.000.000 EUR – Put 4,3000 – Call 4,7465 z datą wygaśnięcia 2016-01-15
2. 2.000.000 EUR – Put 4,3000 – Call 4,7465 z datą wygaśnięcia 2016-02-15
3. 2.000.000 EUR – Put 4,3000 – Call 4,7465 z datą wygaśnięcia 2016-03-14

Łączna kwota nominalna przedmiotowych transakcji wynosi 30 mln EUR (po 15 mln EUR dla każdego rodzaju opcji), co stanowi równowartość kwoty 127 mln zł.

W dniu 30 stycznia 2014 roku Spółka zawarła następujące transakcje forward z Powszechną Kasą Oszczędności Bank Polski S.A.:

1. Sprzedaż 1.000.000 EUR po kursie 4,2662 z datą rozliczenia 2014-06-16
2. Sprzedaż 1.000.000 EUR po kursie 4,2739 z datą rozliczenia 2014-07-15
3. Sprzedaż 2.000.000 EUR po kursie 4,2818 z datą rozliczenia 2014-08-14
4. Sprzedaż 3.000.000 EUR po kursie 4,2900 z datą rozliczenia 2014-09-15
5. Sprzedaż 3.000.000 EUR po kursie 4,2985 z datą rozliczenia 2014-10-15
6. Sprzedaż 3.000.000 EUR po kursie 4,3065 z datą rozliczenia 2014-11-14

Łączna kwota nominalna przedmiotowych transakcji wynosi 13 mln EUR, co stanowi równowartość kwoty 55 mln zł.

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

Anna Wilczyńska

.....

Podpisy wszystkich Członków Zarządu:

Prezes Zarządu

Maciej Formanowicz

.....

Członek Zarządu

Mariusz Gazda

.....

Członek Zarządu

Klaus Dieter Dahlem

.....

Członek Zarządu

Gert Coopmann

.....

Ostrów Mazowiecka, dnia 21 marca 2014 roku